

การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ปัทมา เจริญลักษณ์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา ได้พิจารณา
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา
เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 เห็นสมควรเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง)

หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2558

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ดร.รมย์ พะโยม ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 นางนพพรพรรณ ญาณโกมุท ผู้อำนวยการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน นายสุนทร นุชทรวง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ดร.สามารถ กมขุนทด ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษ์ อุดมรัตน์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ที่อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูกตเวทิต์แด่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปัทมา เจริญลักษณ์

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ปัทมา เจริญลักษณ์
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศิริ
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557
คำสำคัญ	การดำเนินงานนิเทศภายใน, สถานศึกษาเอกชน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าเอฟ ผลการศึกษา สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน โดยจำแนกตาม ประเภทการดำเนินงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินงานนิเทศภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title A STUDY OF STATES IN THE INTERNAL SUPERVISION OF
PRIVATE SCHOOLS UNDER KAMPHAENGPHEI EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 2

Authors Patama Jarernluk

Advisor Assistant Professor Jitima Wannasri, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Administration,
Naresuan University, 2014

Keywords The internal supervision, Private schools

ABSTRACT

The purpose of this study were to study the states in the operation of internal supervision in private schools under Kamphaengphet Education Service Area Office 2. The samples composed of 231 teachers and administrations. The instruments used for analyzing the data which include frequency, percentage, mean, standard deviation and F-test. The result of this study were: the states in the operation of internal supervision in private schools under Kamphaengphet Education Service Area Office 2, as a whole, were in high levels. The comparison of the operation of internal supervision in the states in the operation of internal supervision in private schools which classified by experience and the school size were different with statistical significance level at .05

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาของปัญหา.....	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	การบริหารสถานศึกษา.....	7
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	10
	การสังเคราะห์กระบวนการนิเทศภายใน.....	35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินงาน นิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	49
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสพการณ์ ทำงานและขนาดสถานศึกษา.....	56
5 บทสรุป.....	83
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	83
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	107

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	ตารางสังเคราะห์กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	35
2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2..	43
3	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	48
4	แสดงแสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.	49
5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาในการดำเนินงาน นิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2.....	49
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชรเขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ.....	50
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชรเขต 2 การปฏิบัติการนิเทศ.....	52
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การติดตามและประเมินผลการนิเทศ.....	53
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ.....	55
10	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประสบการณ์ทำงาน.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

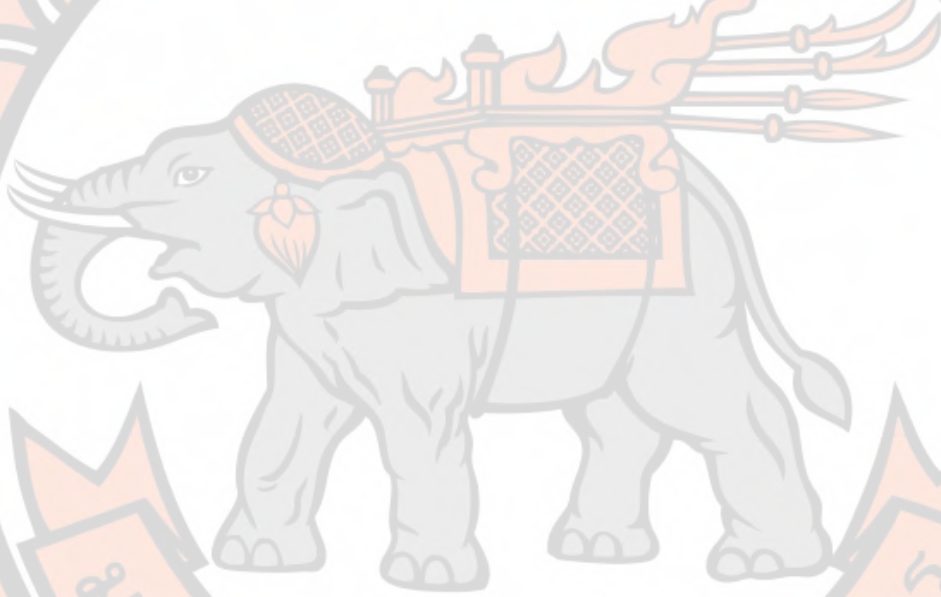
11	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประเภทการทำงาน ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ.....	57
12	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประเภทการทำงาน ขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ.....	62
13	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประเภทการทำงาน ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการนิเทศ.....	65
14	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประเภทการทำงาน ขั้นตอนการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ.....	68
15	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา.....	70
16	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ	71
17	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ.....	75
18	ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก ตามประเภทการทำงาน ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการนิเทศ.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 19 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนก
ตามขนาดสถานศึกษา ขั้นตอนการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ..... 81

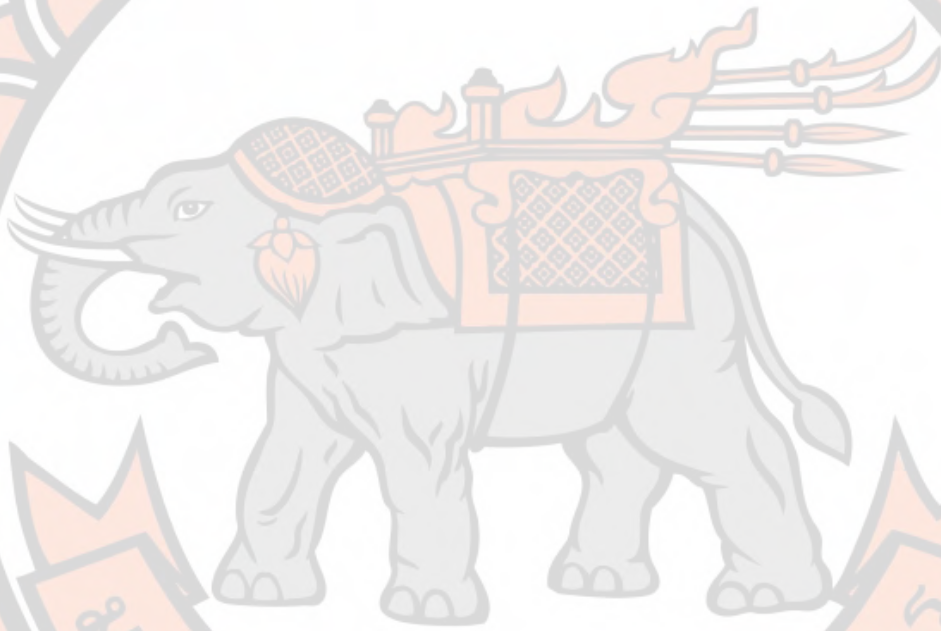
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 41

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ที่ต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อย กว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาในระบบ และแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ระดับก่อน ประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความ ถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษา ต่อ และประเภทอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการประกอบ อาชีพให้เป็นการกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39-40)

งานนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญและจำเป็น ต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนครูให้มีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษา (ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์, 2545, หน้า 18) การนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ยิ่ง เพราะในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจมีบางอย่างไม่สมบูรณ์ หากมีบุคคลคอยชี้แนะ แนะนำ ช่วยเหลือ จะทำให้การสอนเกิดผลดีมี ประสิทธิภาพมากกว่าที่จะกระทำการสอนเพียงคนเดียว หรือนิเทศตนเองได้ จนมีผู้กล่าวว่า ความสำเร็จสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือ “การนิเทศเพื่อการนิเทศ” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน กับที่กล่าวมาแล้วนั่นเอง ซึ่งในการจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ต้องปรับปรุงกลยุทธ์ในการนิเทศ การศึกษาจากการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นนิเทศกลุ่มย่อย และเน้นการนิเทศเป็นรายบุคคลให้มาก ขึ้น ซึ่งจะต้องปรับปรุงทั้งตัวผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้เกิดการยอมรับการนิเทศและนำไปปฏิบัติ

การนิเทศการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและ กระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ แต่ในสภาพปัจจุบันมีข้อจำกัด

หลายประการที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการนิตศการศึกษาได้ครบถ้วน เนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุนหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องพาหนะในการเดินทางไปนิตศ เพราะว่าการพนักงานขับรถมีไม่เพียงพอ ประกอบกับทุกกลุ่มในสำนักงานมีความจำเป็นจะต้องออกไปนิตศบุคลากรในสถานศึกษาเช่นเดียวกัน จึงทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานนิตศ นอกจากนี้ในสภาพปัจจุบันสถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดีรวมทั้งเป็นผู้รู้และเข้าใจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน มีความใกล้ชิดครู รู้จุดเด่นจุดด้อยได้ดีกว่าระบบการนิตศการศึกษาที่เหมาะสม จึงควรนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (กรทอง จิระเดชากุล, 2550, หน้า 6) สภาพการดำเนินการปัญหาและอุปสรรคการนิตศภายในคือ ขาดบุคลากรที่จะทำการนิตศ ผู้นิตศมีงานที่จะรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการนิตศ นิตศไม่ต่อเนื่อง ผู้นิตศไม่เข้าใจในเรื่องการนิตศ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการวางแผนและการเตรียมการที่ดี ขาดสื่อและเครื่องมือในการปฏิบัติการนิตศและการประเมินผลการนิตศ (เกรียงเลิศ ตีรธรรมเจริญ, 2544) ปัญหาการนิตศภายในของผู้บริหารโรงเรียน พบว่าปัญหาการนิตศเรื่องการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้การจัดแผนการสอนทุกรายวิชา การจัดครูเข้าสอนตามวิชาเอก/ความถนัด การดูแลห้องปฏิบัติการต่างๆ การจัดหา/จัดซื้อวัสดุที่ขาดแคลน และการจัดสวัสดิการแก้ปัญหาหนี้สินครู (จิรพงษ์ ศรีวารินทร์, 2545)

ด้วยหลักการเหตุผลข้างต้น รวมทั้งปัญหาดังกล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า การนิตศภายในโรงเรียนนั้นมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการนิตศภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงสภาพการนิตศภายในในปัจจุบันและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการนิตศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานนิตศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิตศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษา ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ซึ่งได้มีการกำหนดการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ตามกระบวนการ PDCA ดังนี้ การวางแผนการนิเทศ (Plan) การปฏิบัติการนิเทศ (Do) การติดตามและประเมินผลการนิเทศ (Check) การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ (Act)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 1.1 ประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่
 - 1.1.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.1.2 6 - 10 ปี
 - 1.1.3 11 ปีขึ้นไป
 - 1.2 ขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 การวางแผนการนิเทศ
 - 2.2 การปฏิบัติการนิเทศ
 - 2.3 การประเมินผลการนิเทศ
 - 2.4 การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา** หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ที่บุคลากรภายในโรงเรียนร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู บุคลากรในโรงเรียนให้มีคุณภาพ และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ โดยมีผู้บริหารโรงเรียน เป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

2. **การวางแผนการนิเทศ** หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การศึกษาปัญหา ความต้องการจำเป็นในการนิเทศ การประเมินความต้องการจำเป็น วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อย ศึกษาสภาพการณ์ของโรงเรียนเพื่อวางแผนและหาแนวทางเลือกในการพัฒนาของโรงเรียน มีการ

วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกลยุทธ์ วิธีการ เครื่องมือ ระยะเวลาและเป้าหมาย เพื่อจัดทำโครงสร้างการดำเนินงาน

3. การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานนิเทศภายใน ตามแผนการนิเทศ โดย ผู้นิเทศมีเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับ อุปสรรคปัญหา และความต้องการของครู มีการนำกลยุทธ์และเทคนิคต่างมาใช้ตามแผนที่วางไว้ มีการประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การรวบรวมข้อมูล ระหว่างการดำเนินการมาวิเคราะห์และประเมิน โดยมีการควบคุมการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบ ผล ประเมินผลการนิเทศ และนำผลมาเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบันกับสภาพความสำเร็จของงาน

5. การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย กำหนดจุดเพื่อการพัฒนาหาแนวทางเลือกในการพัฒนาที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังต้องมีการหาวิธีการที่ดีขึ้นเพื่อประสิทธิภาพที่สูงกว่าเดิม มีการติดตาม ปรับปรุงผลการประเมินการนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป

6. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

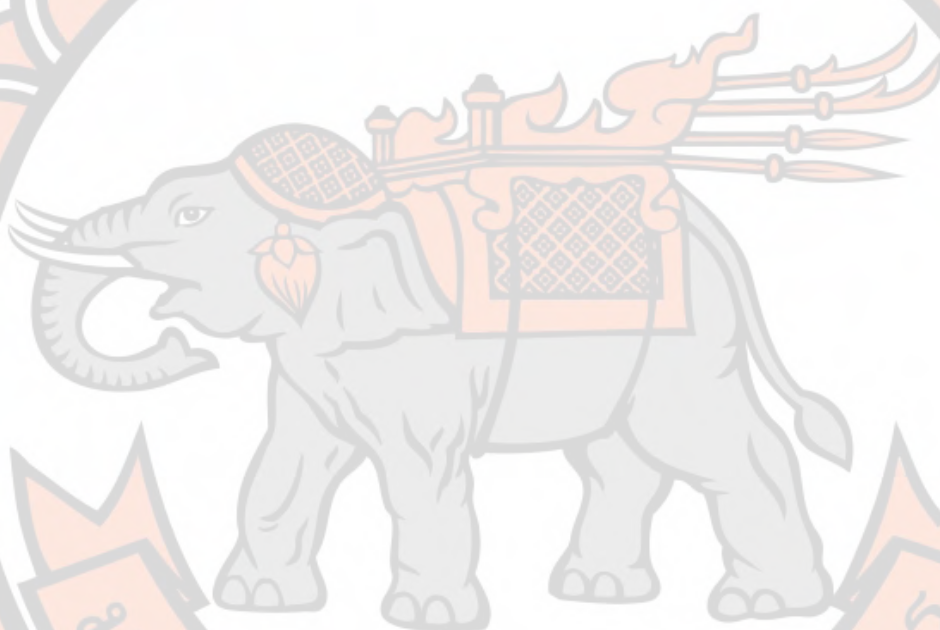
7. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาของการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกเป็น น้อยกว่า 5 ปี 6 - 10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

8. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่กำหนดโดยยึดหลักเกณฑ์จำนวน นักเรียนเป็นตัวกำหนดตามเกณฑ์ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก	มีจำนวนนักเรียน	ตั้งแต่	1 – 120	คน
สถานศึกษาขนาดกลาง	มีจำนวนนักเรียน	ตั้งแต่	121 – 600	คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่	มีจำนวนนักเรียน	ตั้งแต่	601 - 1200	คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาค้นคว้าจะทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. ผลการศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 2.2 การนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.3 ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.4 หลักการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.5 กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.6 เทคนิคการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.7 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.8 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. ตารางสังเคราะห์กระบวนการนิเทศภายใน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของสถานศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า “สถานศึกษา” หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข, หน้า 2-3) สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบริหารครูให้ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพแวดล้อม ปัจจัยและวัฒนธรรมแตกต่างกัน การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (ทีศนา แคมณี และภาชิต ประมวลศิลป์ชัย, 2547, หน้า 11-13 อ้างอิงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช, 2545)

จากความหมายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ที่ต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข, หน้า 6) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาในระบบ และแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ และประเภทอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือหรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข, หน้า 39-40) สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้กับผู้เรียนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี

ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่รัฐควรจะต้องเป็นหน้าที่ที่จะจัดให้ปวงชนชาวไทยทุกคน แต่ในสังคมไทยปัจจุบันนี้ทุกคนมีความจำเป็นต้องศึกษาตลอดชีวิต ความรู้วิทยาการใหม่ก้าวหน้า และโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องเรียนรู้ของใหม่ๆ บางคนอาจจะเรียนต่อระดับอุดมศึกษา บางคนจบอุดมศึกษาแล้วก็อยากเรียนต่อในระดับปริญญาเอก จบปริญญาเอก ก็ยังจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต และหน้าที่การงาน ฉะนั้น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในขั้นต้นของสถานศึกษา จึงต้องสร้างพื้นฐานสำหรับการศึกษาตลอดชีวิตด้วยทักษะที่จำเป็น อาจกล่าวได้ 2 ประการ ดังนี้ (วิชัย ต้นศิริ, 2547, หน้า 55)

1. ความสามารถและทักษะวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และแนวความคิด ความสามารถและทักษะตรงนี้ หมายถึง ความสามารถในการใช้เหตุผล สามารถแยกแยะความถูกต้องความผิดของแนวคิดต่างๆ

2. ตามหลักตรรกวิทยา รวมทั้งมีความสามารถทักษะด้านสถิติตัวเลข รู้วิธีการที่ค้นหาข้อเท็จจริงและวิธีการที่จะศึกษาเรื่องต่างๆ รู้จักศึกษาข้อเท็จจริง สรุปข้อคิดเห็นของตนเอง และมีความอยากรู้อยากเห็นที่จะศึกษาด้วยตนเอง นั่นก็คือ การสอนคนให้อ่านหนังสือเป็น และอยากอ่านหนังสือ หากทำได้ก็บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การศึกษาในระบบโรงเรียนนั้นหน่วยงานที่มีบทบาทและความสำคัญ ก็คือ โรงเรียนหรือสถานศึกษา เพราะกิจกรรมการศึกษาที่แท้จริงหรือการเรียนการสอนนั้น เกิดขึ้น ที่โรงเรียน บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณภาพ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ซึ่งต้องทำหน้าที่การบริหารการศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบสูงสุดร่วมกับคณะครูและผู้เกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งตัวแทนประชาชนด้านที่เข้ามารับกิจกรรมการดำเนินในลักษณะต่างๆ จัดบริการทั้งทางวิชาการและอื่นๆ ให้แก่คนทุกเพศทุกวัยในชุมชนนั้น ตลอดจนความต้องการของชุมชน และเพื่อสมาชิกที่ดีของชุมชน ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาก็ต้องกำหนดภารกิจของการบริหารการศึกษา และต้องแบ่งขอบข่ายงานให้ชัดเจน ในการแบ่งขอบข่ายของงานมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้หลายประการ ดังนี้

คิมเบิร์ต และ นันเนอร์ (Kimbrough and Nunnery, n.d.) ได้แบ่งงานบริหารโรงเรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้

- 1.1 งานพัฒนาองค์การและอำนาจไว้ซึ่งองค์การ
- 1.2 งานบริหารหลักสูตรและการสอน
- 1.3 งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา
- 1.4 งานธุรการ
- 1.5 งานบริหารบุคลากร
- 1.6 งานกิจการนักเรียน
- 1.7 งานสร้างภาวะผู้นำในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
- 1.8 งานด้านการประเมินผลการวิจัย และสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

รัมเซย์ และคณะ (Ramseyer, et al., n.d.) ได้ทำการวิจัยงานบริหารโรงเรียนสรุปได้ 8 ประการ ดังนี้

- 1.1 งานพัฒนาการสอนและหลักสูตร
- 1.2 งานธุรการ การเงิน และการบริการต่างๆ
- 1.3 งานการเป็นผู้นำของชุมชน
- 1.4 งานบุคคล
- 1.5 งานอาคารสถานที่
- 1.6 งานจัดรถรับส่งนักเรียน
- 1.7 งานจัดระบบบริหารโรงเรียนให้ถูกต้อง
- 1.8 งานปกครองดูแลนักเรียน

สมิท และคณะ (Smith, et al., n.d.) ได้แบ่งงานของผู้บริหารการศึกษาไว้ 7 ประการ ดังนี้

- 1.1 งานวิชาการ
- 1.2 งานบุคคล
- 1.3 งานกิจการนักเรียน
- 1.4 งานการเงิน
- 1.5 งานอาคารสถานที่
- 1.6 งานสร้างความสัมพันธ์ชุมชน

แคมป์เบลและคณะ (Campbell, et al., n.d.) ได้แบ่งภารกิจของงานบริหารการศึกษาไว้

6 งานใหญ่ คือ

- 1.1 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 1.2 งานด้านหลักสูตรและการสอน
- 1.3 งานด้านกิจการนักเรียน
- 1.4 งานด้านบริหารงานบุคคล
- 1.5 งานด้านการบริการอาคารสถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
- 1.6 งานด้านธุรการและการเงิน (เปรมฤดี รักษา, 2556, หน้า 9-11)

จากความหมายดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ ดังนี้ ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษานั้นเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกส่วนงาน ซึ่งสามารถแบ่งขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาได้ 4 งาน ดังนี้ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานทั่วไป งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงานงบประมาณ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศการศึกษา ตามที่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาทั้งที่แตกต่างกันออกและเป็นไปในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และจุดมุ่งหมายของแต่ละบุคคล ดังนี้ Ben M. Harris (อ้างอิงใน วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2548, หน้า 4) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลและสิ่งต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียนมุ่งให้กระบวนการสอนมีประสิทธิภาพต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ ส่วน Burton and Bruckner (อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546, หน้า 2) ได้ให้ความหมาย ของการนิเทศว่า คือการให้บริการเกี่ยวกับความชำนาญทางเทคนิคด้านวิชาการในการเรียนการสอนและปรับปรุงสภาพการเรียนและความเจริญเติบโตของผู้เรียน

Spears (อ้างอิงใน ประเทือง สุวรรณเจริญ, 2546, หน้า 15) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู โดยมุ่งหวังช่วยเหลือครูเพื่อให้ครูช่วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Good กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในด้านการแนะนำครูหรือผู้อื่นที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้วิธีการปรับปรุงการสอน หรือการให้การศึกษาการนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความมอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ช่วยเลือกและ

ปรับปรุงเนื้อหาการสอน ช่วยเลือกและปรับปรุงวิธีสอนและปรับปรุงการประเมินผลการสอน สอดคล้องกับ Glickman (อ้างอิงใน สุทธนุ ศรีไสย์, 2547, หน้า 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศ การศึกษาเป็นหน้าที่ของทางโรงเรียนที่ต้องปรับปรุงการสอน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือโดยตรง กับครู การพัฒนาหลักสูตร การให้บริการเสริมวิชาการ การพัฒนากลุ่ม และให้การสนับสนุนให้ครู ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

นักวิชาการไทย ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกันโดย กิติมา ปริดีดิถ (2545, หน้า 307) ได้เน้นว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการดำเนินงานที่ต้องมีการ ประสานงานกันระหว่างบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย จะต้องยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชารี มณีศรี (2548, หน้า 22) ได้ให้ความหมาย ว่า การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การร่วมมือกันระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักประชาธิปไตยในการนิเทศ

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกัน ของบุคลากรทางการศึกษา โดยการระดมสรรพกำลัง สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้ครูสามารถ ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ที่ตรงกับความต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีนักการศึกษาให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศไว้หลายท่าน ดังนี้ สมศักดิ์ จันธิมา (2549, หน้า 14 - 15) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า เป็นกระบวนการแนะนำช่วยเหลือ ความร่วมมือ ซึ่งเป็นการปฏิบัติกิจกรรมของผู้นิเทศต่อผู้รับการ นิเทศ ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2548, หน้า 2) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าเป็น กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ

ชาญชัย อาจีนสมาจาร (2547, หน้า 7) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการเรียนการ สอนว่า เป็นกระบวนการของการทำงานกับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้มี ประสิทธิภาพ ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์กร ภาวะผู้นำ การสื่อความหมายและหลักการ สอน ในขณะที่เขาทำงานกับครู ในชั้นเรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนโดยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียน

อัญชลี โพธิ์ทอง (2547, หน้า 64 - 65) ให้ความหมายของคำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการเรียนการสอน ดังนี้

การนิเทศหมายถึง การชี้แจง การแสดง การจำแนก

การศึกษาหมายถึง การเล่าเรียน การฝึกฝนและการอบรม

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การชี้แจง การแสดง หรือการจำแนกเกี่ยวกับการเล่าเรียน การฝึกฝนและการอบรม

วีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2548, หน้า 7) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมกับการบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันน่าจะหมายถึง ความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำครู อาจารย์เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาคือการดำเนินการนิเทศทางการศึกษาโดยผู้ทำหน้าที่นิเทศได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกันจะได้เกิดการประสานร่วมมือกันอย่างเป็นระบบในโรงเรียนโดยอาศัยหลักการทฤษฎีความเป็นไปได้ส่วนการดำเนินงานประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆต่อไปนี้การสำรวจความต้องการความจำเป็นของโรงเรียนการวางแผนการนิเทศ การดำเนินการปฏิบัติงานการประเมินกระบวนการดำเนินงานและผลงานตลอดจนการปรับปรุงแก้ไข

ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษาคือสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เนื่องจากส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งการนิเทศการศึกษาแบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ การนิเทศจากภายนอกโรงเรียน คือการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ และการนิเทศภายในโรงเรียน คือการนิเทศโดยบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งในปัจจุบันหลายฝ่ายได้ให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมากขึ้น เนื่องจากต้องการสร้างคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโรงเรียน สถานศึกษาของตนเอง

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้หลายทัศนะ ดังนี้

กิติมา ปรีดีดีล (2545, หน้า 307) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการดำเนินงานที่ต้องมีการประสานงานกันระหว่างบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ บุคคลทั้ง 3 ฝ่ายจะต้องยอมรับซึ่งกันและกัน สนอง เคารพมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราทร

กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึงความร่วมมือกันของบุคลากรภายในโรงเรียนในการที่ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาการสอนของครู เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

ชาวี มณีศรี (2548, หน้า 201) ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความร่วมมือกันของบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาครูให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักคือ การสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ให้เต็มตามวัยและตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2548, หน้า 118) ที่ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียนสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความเพียรพยายามของผู้บริหารโรงเรียนทุกวิถีทาง ทั้งตรวจ ติดตาม สอนงาน ชี้นำทำเป็นตัวอย่าง กระตุ้น ชักจูง ให้กำลังใจ ทำให้ครูในโรงเรียนทุกคนยินดีพฤติกรรมอันมีผลต่อคุณภาพของนักเรียนที่พึงประสงค์ในที่สุดส่วน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามกรอบที่หลักสูตรกำหนด

จากความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ที่บุคลากรภายในโรงเรียนร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู บุคลากรในโรงเรียนให้มีคุณภาพ และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ โดยมีผู้บริหารโรงเรียน เป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การศึกษาในปัจจุบัน มีความเปลี่ยนแปลงขึ้นหลายด้าน ทั้ง หลักสูตร ครู การจัดการเรียน การสอน ซึ่งส่งผลให้การนิเทศภายในเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งมีผู้ให้ความเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของการนิเทศภายในสอดคล้องและแตกต่างกันออกไป ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2548, หน้า 116 - 117) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการจัดการนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนว่า เนื่องมาจากสภาวะปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญ และเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งขึ้นด้วยเหตุผลดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์โดยตำแหน่งมีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถสนองตอบความต้องการ ทางการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนต่าง ๆ ได้ทั่วถึง
2. สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่ ศึกษาวิเคราะห์ซึ่งอยู่ภายนอกจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนได้ การ สนองตอบความต้องการจึงเป็นไปได้ยาก
3. สภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความสามารถเพียงพอ และบาง คนมีความชำนาญในเฉพาะสาขาวิชาอีกด้วย จึงสมควรจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด และยังเป็น การสร้างการยอมรับซึ่งกันและกันอีกด้วย
4. เป็นการสอดคล้องกับปรัชญา หลักการ และวิธีการของการนิเทศสมัยใหม่ที่สุดซึ่งการ นิเทศสมัยใหม่จะเกิดขึ้นโดยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ต้องมีคนคอยชี้แนะให้ทำงาน อยู่ตลอดเวลา

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540) ได้กล่าวถึงความ จำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. กระบวนการที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษาได้แก่กระบวนการบริหารกระบวนการ เรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ทั้ง 3 กระบวนการนี้เป็นสิ่งสำคัญดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเน้นกระบวนการนั้น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน จะเน้นกระบวนการใดเพียงกระบวนการ เดียวไม่ได้ จึงถือว่าผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนด้วย
2. ภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียน คือ บริหารงานที่รับผิดชอบหรือหน้าที่ 6 ประการ ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจกรรมนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึง จำเป็นต้องนิเทศครู เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาวิธีสอนให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ นักเรียนเรียนรู้และเกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. ภายในโรงเรียนย่อมมีครูที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกันดังนั้น ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนย่อมแตกต่างกัน การที่จะลดช่องว่างดังกล่าว ผู้บริหารจะต้องนิเทศภายในโรงเรียน นอกจากจะทำให้ช่องว่างดังกล่าวลดลงแล้ว ยังทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม โดยธรรมชาติมักมีปัญหาเกิดขึ้น หากเป็นหน่วยงานใหญ่ ปัญหาย่อมมีมากขึ้นและแตกต่างกัน โรงเรียนซึ่งประกอบด้วยทั้งครูและนักเรียน ซึ่งพื้นฐานแตกต่างกัน วิธีป้องกันหรือลดปัญหาต่าง ๆ ให้น้อยลงวิธีหนึ่ง ได้แก่ การนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมักใช้เป็นยุทธศาสตร์สำหรับป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าวแล้ว

จากความหมายความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การนิเทศภายในมีความสำคัญในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการศึกษา และช่วยให้บุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่จะผลักดัน ดำเนินการให้การนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นประโยชน์ต่อประสิทธิภาพของการศึกษา

หลักการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2547) ได้ระบุหลักการสำคัญในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนไว้ 10 ประการว่า

1. หาท่างให้ครูรู้จักช่วยเหลือตนเองและพึ่งพาตนเองไม่ใช่คอยอาศัยและหวังพึ่งศึกษานิเทศก์เพียงอย่างเดียว
2. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในตนเองสามารถที่จะวิเคราะห์และแยกแยะปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองได้
3. ต้องทราบความต้องการของคณะครูแล้ววางแผนนิเทศการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ
4. ศึกษาปัญหาต่างๆ ของคณะครูในโรงเรียนและทำความเข้าใจกับปัญหานั้นๆ แล้วพิจารณาหาทางแก้ไข
5. ควรแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้ใช้ความคิดและลงมือกระทำเองให้มากที่สุด
6. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ของครูแล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน
7. หาท่างให้โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานใกล้เคียง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

8. จัดหาแหล่งวิทยากร สื่อการเรียน เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และเอกสารตำราคู่มือครู ให้แก่ครู

9. ต้องยอมรับนับถือบุคลากรที่ร่วมงานในโรงเรียน และแสดงให้เห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในโรงเรียน

10. ส่งเสริมให้ครูแถลงกิจการและผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ

ในแนวคิดที่คล้ายกันเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน สจ๊วต อุทราพันธ์ (2548, หน้า 120 - 121) ได้ให้หลักการสำคัญสำหรับจัดการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การนิเทศภายในจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจาก 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ซึ่งทุกฝ่ายต้องตระหนักถึงความเข้าใจว่า การนิเทศภายในเป็นการพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ต้องยอมรับให้เกียรติซึ่งกันและกันและเข้าใจตรงกันว่า การนิเทศเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการ ในการยกระดับคุณภาพของการศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้การสร้างเสริมกำลังใจโดยผู้บริหารจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้กำหนดหลักการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามวิธีวิทยาศาสตร์โดยการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ระเบียบ ครอบคลุมถึงวิธีการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งควรมาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้

2. การปฏิบัติงานตามวิถีทางประชาธิปไตย เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้างยอมรับผลการประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุผล และปฏิบัติตามข้อตกลง ตลอดจนใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

3. การปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา สร้างสรรค์ โดยการแสวงหาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

4. การปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วม เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ร่วมคิด ร่วมพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

5. การปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพ เน้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบมีการควบคุม ติดตามผลการดำเนินงานและผลผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา

6. การปฏิบัติงานโดยยึดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานทุกครั้งต้องกำหนดวัตถุประสงค์การทำงานอย่างชัดเจน ออกแบบการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, หน้า 34) ได้เสนอหลักการนิเทศภายในไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศภายใน เป็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู

2. ทำงานแบบประชาธิปไตย คือร่วมกันรับผิดชอบตั้งแต่ต้นจนถึงนาทีสุดท้ายของผลงาน ทุกคนร่วมกันแสดง หารวิธีการทำงานที่ถูกต้อง มีเป้าหมายชัดเจน ทำงานแบบมิตรไมตรี ให้ทุกคนคิดว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน

3. ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยบริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ต้องร่วมมือร่วมพลังและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นระบบเพื่อตนเองอย่างมีเกียรติภูมิ

4. ต้องใช้สภาพผู้นำ คือ ความสามารถในการหลายด้าน เพื่อประสานความคิด จิตใจแรงกล้าให้เห็นทิศทางร่วมกันในการทำงานด้วยความเต็มใจ จริงใจ และสุขใจในการทำงาน

5. เลือกวิธีนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสถานการณ์ของโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้การนิเทศภายในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ

6. ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ มีเทคนิคการนิเทศและทุกคนมีความพร้อมที่จะทำงานด้านวิชาการอย่างจริงจังต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปได้เป็นหลักการสำคัญ ดังนี้ ประการแรก ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องนิเทศภายในโรงเรียนของตนเอง ประการที่สอง การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องเป็นการร่วมมือหรือยอมรับของบุคคลในโรงเรียนที่จะช่วยกันพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข ภายในบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย มีการทำงานเป็นหมู่คณะ ประการที่สาม การนิเทศภายในโรงเรียน จะต้องเกิดขึ้นจากความต้องการแก้ไขปัญหาหรือต้องการตอบสนอง ความต้องการของโรงเรียนที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และประการสุดท้าย การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจแก่บุคลากรใน

โรงเรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และพร้อมจะเผยแพร่ผลงานวิชาการ เพื่อให้บุคคลในหน่วยงาน มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น

กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จต้องอาศัยกิจกรรมที่ผู้บริหารและครู หรือบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกันจัดทำขึ้น ซึ่ง สงัด อุทรานันท์ (2548, หน้า 91) ได้เสนอ กิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดยจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กิจกรรมที่ผู้นิเทศเป็นผู้ปฏิบัติ เช่น การบรรยาย การสาธิต การสังเกต การสอนในชั้น การสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูล การจัดทำเครื่องมือและข้อทดสอบการเขียน การวิเคราะห์ข้อมูล และการคิดคำนวณ
2. กิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำร่วมกัน ได้แก่ การประชุมชี้แจง และการอภิปราย
3. กิจกรรมสำหรับผู้รับการนิเทศประกอบด้วย การฟัง การดู การอ่าน อีกทั้งการเยี่ยมเยียนการไปทัศนศึกษา บทบาทสมมติ การปฏิบัติตามคำแนะนำ

วีรสิทธิ์ กิติพิเชษฐสุวรรณ (2547, หน้า 111) ได้เสนอกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่

1. การประชุม การประชุมเพื่อการนิเทศ แบ่งออกได้เป็น 5 รูปแบบ คือ
 - 1.1 ประชุมสัมมนา เป็นการประชุมของคณะครู เพื่อศึกษาค้นคว้าหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง นำโดยผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดปัญหา สสำรวจปัญหา ปรึกษาหารือ และแก้ปัญหา มีการแลกเปลี่ยนผลงานระหว่างบุคคลในกลุ่ม และมีการสรุปผลการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ให้คณะครูทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน
 - 1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมเพื่ออบรมครู ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานโดยแท้จริง รู้และเข้าใจในการแก้ปัญหาและปรับปรุงงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ
 - 1.3 การประชุมอภิปรายกลุ่ม หรือประชุมอภิปรายปัญหา เป็นการประชุมกลุ่มมีจำนวนสมาชิกประมาณ 5 – 15 คน ร่วมกันอภิปรายในเรื่องหรือหัวข้อที่ครูสนใจร่วมกันอาจประชุมเป็นรูปแบบหรือนอกรูปแบบ อาจประชุมระหว่างเวลาอาหารกลางวันหรือเวลาว่างเพื่อให้เกิดความเป็นกันเองและไม่มีพิธีการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหา การหาแนวทางแก้ปัญหาและการสร้างกฎเกณฑ์ สร้างหลักการและวิธีการร่วมกัน โดยอาศัยความคิดจากสมาชิกของที่ประชุมหลาย ๆ คน เพื่อสรุปเป็นมติของกลุ่มทั้งหมด

1.4 การประชุม อภิปราย ชักถาม เป็นการประชุมหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิอภิปรายจบแล้ว และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีโอกาสอภิปรายซักถามอย่างอิสระและเปิดเผย โดยชักถามเพื่อปรึกษาหารือ หรือแสดงความคิดเห็น เพื่อได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อที่ประชุมหรือต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งการชักถามนี้ช่วยให้ผู้ฟังจัดปัญหาและข้อสงสัยที่ได้รับฟังจากผู้อภิปรายด้วย

1.5 การประชุมแบบระดมความคิด เป็นการประชุมที่เน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากกว่าการปฏิบัติ โดยการให้สมาชิกของที่ประชุมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาออกมาให้มากที่สุด โดยไม่ต้องคำนึงถึงการนำไปปฏิบัติ การประชุมเพื่อระดมความคิด เป็นเทคนิคการประชุมที่นิยมใช้กันมากในการแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหา ในการคิดหา ทางเลือกเพื่อรวบรวมคำตอบให้ได้มากที่สุด สมาชิกทุกคนออกความคิดเห็นให้มากที่สุด ด้วยการเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

2. การมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา ถือเป็นกรณีพิเศษทางอ้อม โดยมอบหมายให้ศึกษาจากเอกสารการสอน คู่มือครู จากบทความ หรือจากตำรา เป็นต้น โดยผู้บริหารต้องชี้แนะแหล่งค้นคว้าศึกษา และกำหนดหัวข้อให้ศึกษาโดยชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาทำการค้นคว้า และกำหนดวัน เวลา และวิธีรายงานผลด้วย โรงเรียนอาจจัดตั้งศูนย์วิชาการหรือศูนย์รวมเอกสาร หนังสือ คู่มือครู หลักสูตร ฎฎ ระเบียบ ตลอดจนเอกสารที่ได้จากการฝึกอบรม เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุด หรือมุมหนังสือเฉพาะสำหรับครู

3. การให้คำปรึกษาหารือ เป็นวิธีการพิเศษภายในโรงเรียนที่นำปัญหามาศึกษาอาจเป็นปัญหาส่วนตัวและปัญหาจากการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องให้คำปรึกษาการให้คำปรึกษาหารือ นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพยังเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครู อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ครูอีกวิธีหนึ่ง

4. การสาธิตการสอน นำมาใช้ในกรณีโรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับการสอนหรือในกรณีเพื่อชี้แนะแนวการสอนวิธีใหม่ ๆ เพื่อให้ครูทราบ หรือประกอบการพิจารณานำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น การสาธิตการสอนจึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดและผู้สาธิตไม่ใช่ผู้สอนที่ดีที่สุด หากเป็นเพียงต้นแบบเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์แนวทางเลือกเท่านั้น ดังนั้น ผู้นี้เทศจึงควรปรับและประยุกต์วิธีสอน พฤติกรรมการสอนจากผู้สาธิต นำมาดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพและพฤติกรรมของผู้สอน

5. การพาไปดูงาน การพาไปดูงานหรือเยี่ยมชมโรงเรียนอื่น ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในเฉพาะเรื่อง เช่น โรงเรียนดีเด่นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนดีเด่นการจัด

กิจกรรมสหกรณ์ โรงเรียนดีเด่นในการจัดห้องสมุดโรงเรียน เป็นต้น เพื่อให้ครูได้รับประสบการณ์ตรงและนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนในการพาครูไปศึกษาดูงาน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องวางแผนโดยรอบคอบ กำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และกิจกรรมในการศึกษาดูงานให้ชัดเจน และแจ้งโครงการให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่จะไปเยี่ยมชมรับทราบและติดต่อประสานงานในรายละเอียดให้ชัดเจนก่อนการเดินทางไปพอสสมควร

6. การสนทนาทางวิชาการ เป็นการนิเทศอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นได้ง่าย สะดวก ประหยัด ระยะเวลาดำเนินการไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความสะดวกเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะจัดในช่วงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ช่วงชั่วโมงว่างจากการสอนในห้องพักครู ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน หรือจัดขึ้นเป็นทางการในเวลาราชการ

7. การบริการเอกสารทางวิชาการและเอกสารสนเทศต่างๆ เช่น หลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน บทความทางวิชาการ และเอกสารเพื่อชี้แนะปัญหาต่างๆ ให้แก่ครู เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มพูนความรู้

8. การเยี่ยมเยียนเพื่อสังเกตการสอนของครู เป็นการนิเทศทางตรงที่ได้ผลดีมากซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับการสาธิตการสอน การเยี่ยมเยียนอาจเยี่ยมในสายชั้นเดียวกัน หรือต่างระดับชั้น และเยี่ยมในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถความจำเป็นและความต้องการของครูเป็นสำคัญ

9. การจัดป้ายนิเทศ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสาร ข้อมูล

10. การส่งเสริมให้ครูเขียนบทความทางวิชาการ เป็นการช่วยให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ อันเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการนิเทศการศึกษาซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ครูศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, หน้า 15-51) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการนิเทศภายใน ดังนี้

1. การประชุมปฏิบัติการ เป็นการประชุมที่เน้นให้ผู้เข้าประชุมมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะทั้งด้านทฤษฎี และด้านปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยสามารถนำไปพัฒนางานให้มีคุณภาพ ขั้นตอนประกอบด้วย การเตรียมการประชุมโดยการวางแผนการประชุม การจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดเตรียมเอกสาร การเตรียมบุคลากร การประชุมปฏิบัติการประเมินผล โดยการทดสอบความรู้ของผู้เข้าประชุมปฏิบัติการ ประเมินผลสำเร็จของการประชุมปฏิบัติการ ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหลังการประชุมปฏิบัติการ

2. การระดมความคิด เป็นการประชุมเพื่อรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหาข้อมูลใหม่ ๆ จากสมาชิกของที่ประชุม และความคิดริเริ่มต่าง ๆ ในการพัฒนางาน ขั้นตอนประกอบด้วย ประธานหรือผู้ดำเนินการสร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับสมาชิก เสนอประเด็นพิจารณาให้สมาชิกทราบ หรือตั้งคำถามให้ช่วยกันตอบให้สมาชิกตอบคนละ 1 คำตอบต่อ 1 รอบ เมื่อตอบครบทุกคนหรือมากพอแล้ว อาจให้ตอบเพิ่มจนได้รับคำตอบครอบคลุม ตามที่ต้องการรวบรวมจัดกลุ่มคำ หรือข้อเสนอที่คล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน และตัดข้อเสนอที่ไม่จำเป็นสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

3. การศึกษาเอกสารทางวิชาการ เป็นการมอบหมายเอกสารให้ผู้รับการนิเทศไปศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำความรู้ที่ได้นั้นมาถ่ายทอดให้แก่คณะครู ขั้นตอนประกอบด้วย การเตรียมรับการนิเทศจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา เลือกผู้รับการนิเทศจากการศึกษาข้อมูลที่เป็นปัญหาสำคัญ มอบเอกสารทางวิชาการให้ผู้รับการนิเทศไปศึกษาค้นคว้า ผู้รับการนิเทศสรุปย่อความรู้ที่ได้จากเอกสาร ผู้รับการนิเทศถ่ายทอดความรู้ ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูผู้รับการนิเทศหลังจากที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่คณะครูแล้ว สรุปข้อมูล ถ้าวรรลุตามวัตถุประสงค์ ควรยกย่องชมเชยผู้รับการนิเทศ เป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ และควรหมั่นเวียนให้ผู้อื่นได้รับการนิเทศแบบเดียวกันบ้าง

4. การสนทนาวิชาการ เป็นการประชุมครูหรือกลุ่มผู้สนใจในเรื่องราว ข่าวสารเดียวกัน โดยกำหนดให้มีผู้นำสนทนาคนหนึ่ง นำสนทนาในเรื่องที่กลุ่มสนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติงาน เทคนิควิธีการแก่คณะครูในโรงเรียน ขั้นตอนประกอบด้วย การสำรวจปัญหาความต้องการในเรื่องราวข่าวสารที่สนใจร่วมกัน หรือที่เป็นปัญหาร่วมกันเลือกผู้นำสนทนาทางวิชาการ กำหนดปฏิทินการสนทนาทางวิชาการ กำหนดเวลาสนทนา ครั้งละ 30-45 นาที ประเมินผลจากการพัฒนาตนเองและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู

5. การเยี่ยมนิเทศในชั้นเรียน เป็นการที่ผู้นิเทศพบและสังเกตการทำงานของคุณครูในชั้นเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพ ขั้นตอนประกอบด้วย สร้างข้อตกลงในการเยี่ยมนิเทศในชั้นเรียน ผู้นิเทศเข้าเยี่ยมชั้นเรียนตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกับครู วิเคราะห์และสรุปผลร่วมกับครู นำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน

6. การศึกษาดูงาน เป็นการพาบุคลากรในสถานศึกษาไปศึกษา ค้นคว้า และเพิ่มพูนประสบการณ์ในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตน และพัฒนางานให้มีคุณภาพ ขั้นตอนประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการดูงาน ประสานงานกับหน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงาน ควรใช้เวลาศึกษาดูงานให้นานพอสมควร หลังจากดูงานแล้วควรกลับไปสรุปแนวความคิดและวางแผนปรับปรุงงานต่อไป

7. การสังเกตการสอน เป็นการจัดให้บุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน มาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงการสอน ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอนของผู้นิเทศ ขั้นตอนประกอบด้วย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ ปรีกษาหารือและการเตรียมแผนการสอน สังเกตการสอน วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนร่วมกันเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

8. การให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการปรึกษากันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศเพื่อช่วยแก้ปัญหา ทั้งด้านส่วนตัวและการปฏิบัติงาน หรือช่วยแนะนำส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นรายกลุ่มประกอบด้วย การบอกวิธีแก้ปัญหาโดยตรง (Directive Counseling) การนำเสนอข้อมูลและให้โอกาสผู้รับคำปรึกษาวิเคราะห์ปัญหาเอง (Non Directive Counseling) ให้ผู้รับคำปรึกษาเล่ารายละเอียดของปัญหา ผู้นิเทศให้กำลังใจ และส่งเสริมความรู้บางโอกาสทำให้ผู้รับคำปรึกษาวิเคราะห์และแก้ปัญหาเองได้ การให้คำปรึกษาในลักษณะประสม (Directive - Non Directive Counseling) เป็นการผสมผสานกันทั้ง 2 ลักษณะ ซึ่งจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและบางเรื่องสามารถขอคำแนะนำโดยตรงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและพื้นฐานที่แตกต่างกันของผู้รับคำปรึกษา

9. การอบรม เป็นการให้ครูเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาชีพ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นทางวิชาการ และนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการอบรม ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ 2 ลักษณะคือ การจัดอบรมครูภายในโรงเรียนโดยเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรหรือให้ครูในโรงเรียนที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะเรื่องเป็นวิทยากร และส่งครูไปรับการอบรมทางวิชาการที่หน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษาเป็นผู้จัด ขั้นตอนประกอบด้วย นำเสนอเรื่องที่จะจัดอบรม แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกรอบรมเตรียมเอกสาร วัสดุ สถานที่ ดำเนินการอบรมตามตารางที่กำหนด ประเมินผล วิเคราะห์ รายงานผลการอบรม

10. การสัมมนา เป็นการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ เพื่อสรุปข้อคิดเห็น และหาแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน ขั้นตอนประกอบด้วย การคัดเลือกหัวข้อสัมมนาให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของคณะครู เชิญวิทยากร เตรียมสถานที่วัสดุ เอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวก ดำเนินการสัมมนา สรุปและประเมินผล ติดตามผลการปฏิบัติงานหลังการสัมมนา

11. การสาธิตการสอน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้ชมได้เห็นการดำเนินการคล้ายสถานการณ์จริง โดยนำคณะครูไปชมการสาธิตการสอนในหรือนอกโรงเรียน เพื่อให้ครูนำประโยชน์ที่ได้จากการไปชมการสาธิตการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาตนเองขึ้นตอนประกอบด้วย การศึกษาปัญหา สำรวจความต้องการ แจ็งวัตถุประสงค์ร่วมกันให้ผู้สาธิตการสอนและผู้ชมการสาธิตการสอนทราบ ผู้ชมการสาธิตการสอน ศึกษา สังเกต กระบวนการขั้นตอน เทคนิควิธีการสอน รูปแบบต่าง ๆ จุดบันทึกไว้ และนำกระบวนการ เทคนิค วิธีการสอนที่ได้จากการสาธิตการสอนมา อภิปราย สรุปผล ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้ชมการสาธิตการสอน

จากความหมายดังกล่าว จึงสรุปความหมายของกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้ดังนี้ กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน คือ กิจกรรมที่ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันปฏิบัติเพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์และช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างแท้จริง

เทคนิคการนิเทศภายในสถานศึกษา

การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายใน ต้องเลือกเทคนิคการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ จึงจะทำให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 31 - 34) กล่าวถึงเทคนิคการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. เทคนิคการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาครูในสภาวะการทำงานปกติอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางดำเนินการคือ ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษากำหนดข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาลงมือปฏิบัติจริง สรุปแนวทางหรือความรู้ที่ได้จากการศึกษา จัดการนิเทศ จัดเวทีหรือบรรยากาศให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้แต่ละคนนำข้อสรุปแนวปฏิบัติงานของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นที่สนใจเรื่องเดียวกัน สนทนาแลกเปลี่ยนความคิด และแลกเปลี่ยนผลงาน สรุปแนวความคิดหรือองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. เทคนิค Jig Saw เป็นวิธีการนิเทศพัฒนาครูเป็นรายบุคคล โดยกลุ่มผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่ครูผู้รับการนิเทศ แนวดำเนินการคือ ผู้นิเทศสำรวจความต้องการเรื่อง ที่ผู้รับการนิเทศต้องการรู้ จัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาตามแผนโดยการแบ่งกลุ่มครั้งที่ 1 แบ่งกลุ่มศึกษาตามบัตรงาน แบ่งกลุ่มครั้งที่ 2 แต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งที่ 1 มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่มใหญ่ ทุกคนทดสอบความรู้ด้วยตนเอง แต่ละคนสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเอง

3. เทคนิคคู่หูปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นวิธีการนิเทศพัฒนาครูเป็นรายบุคคลตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ โดยวิธีการจับคู่พัฒนา เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการคือ กำหนดข้อตกลงร่วมกันว่า ผู้ที่เข้ารับการพัฒนาดำเนินการต้องเผยแพร่ความรู้ ความสามารถโดยการลงมือปฏิบัติจริงพร้อมกับผู้หูอย่างน้อย 1 คน การปฏิบัตินั้นให้จัดการเรียนรู้ในสภาวะงานการทำงานปกติคู่หูแต่ละคนนำผลงานหรือกระบวนการทำงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

4. เทคนิคการสอนแบบจุลภาค (Microteaching Techniques) เป็นวิธีการนิเทศครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ได้ มีแนวดำเนินการคือ ทำความเข้าใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เตรียมเครื่องมือ สื่อ และวิธีการประเมินผลผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตรวจแผนการเรียนรู้ร่วมกันก่อนนำไปสอนจริง การสอนจริงนั้นจำนวนนักเรียนประมาณ 5-10 คน ผู้รับการนิเทศการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันประเมินและสรุปผล ในกรณีที่ผลยังไม่น่าพอใจ ผู้รับการนิเทศปรับปรุง และจัดทำแผนการเรียนรู้อีกครั้งเพื่อสอนจริง ในกรณีที่ผลน่าพอใจจึงนำวิธีสอนหรือทักษะนั้น ๆ ไปจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ

5. เทคนิคการสอนแนะ (Coaching Techniques) เป็นการนิเทศครูเป็นรายบุคคลโดยมีพี่เลี้ยง (Coach) ช่วยแนะนำ เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแนวดำเนินการคือ สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การศึกษาความต้องการพัฒนาความสามารถของผู้นิเทศจึงเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อเลือกวิธีใดที่นำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แล้ว ควรกำหนดบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน การนำเทคนิค วิธีการนวัตกรรมที่เลือกแล้วลงมือปฏิบัติ อาจจะดำเนินการโดยผู้นิเทศเป็นผู้สาธิตหรือพาทำ

6. เทคนิคการร่วมแรงร่วมใจ เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมมือกันเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แนวดำเนินการ คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศดำเนินการร่วมกันตั้งแต่ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล สรุปและรายงานผลการพัฒนา โดยจัดทำเอกสารรายงานผลการพัฒนาและประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อรับทราบผลการพัฒนาและใช้เป็นข้อมูลวางแผนพัฒนาต่อไป

7. เทคนิคการถามนำสนทนาวิชาการ เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้นิเทศต้องการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้รับการนิเทศ โดยใช้คำถามเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การปฏิรูปการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การประกัน

คุณภาพการศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา แนวดำเนินการคือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดขอบเขตเนื้อหาการนิเทศ การเตรียมข้อคำถามโดยผู้นิเทศเป็นผู้จัดเตรียมข้อคำถามตามขอบเขต เนื้อหาที่กำหนด ผู้รับการนิเทศ ศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันที่ประชุม สรุปความรู้ ความเข้าใจ ตามข้อคำถามและเสริมเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่สมบูรณ์ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันประเมินและสรุปผลการดำเนินการทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และความพึงพอใจ

8. เทคนิคแบบร่วมคิดร่วมทำ เป็นการนิเทศที่มุ่งพัฒนา และปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ โดยผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนทุกขั้นตอน ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการจัดทำเอกสารชั้นเรียน แนวดำเนินการคือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนา ผู้รับการนิเทศนำวิธีการหรือนวัตกรรมที่คิดค้นไปปฏิบัติตามขั้นตอน ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้กำลังใจพร้อมทั้งเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์ ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนา

9. เทคนิคการตรวจสอบและประเมินตนเอง เป็นเทคนิคที่ผู้นิเทศต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้รับการนิเทศโดยให้ตรวจสอบและประเมินตนเองตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดร่วมกัน แนวดำเนินการคือ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้รับการนิเทศวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้รับการนิเทศจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนที่รับผิดชอบตามแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ สรุปผลการประเมินตนเอง และเสนอผลการประเมินตนเองต่อผู้นิเทศเพื่อร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขในเรื่องที่ต้องปรับปรุง ส่วนเรื่องที่ปฏิบัติได้แล้วกำหนดแนวทางการพัฒนาต่อไป

10. เทคนิคการนำเสนอตัวอย่างผลงาน เป็นเทคนิคที่ผู้นิเทศนำตัวอย่างผลงานที่ดีมาให้ผู้รับการนิเทศได้ศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาผลงานทางวิชาการที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพ แนวดำเนินการคือ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการพัฒนาผลงานวิชาการ ทั้งในการพัฒนาผู้เรียน ความก้าวหน้าด้านวิชาการทางการศึกษา และความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูผู้สอนในการเสนอขอเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้นิเทศเสนอตัวอย่างผลงานทางวิชาการ ให้ผู้รับการนิเทศศึกษา ขั้นตอนดำเนินการพัฒนาผลงานจนเกิดผลสำเร็จ ผู้รับการนิเทศพิจารณาเลือกประเภทผลงานวิชาการที่สอดคล้องเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของตนเอง พร้อมทั้งเสนอขั้นตอนการพัฒนานานาต่อผู้นิเทศผู้รับการนิเทศ

ดำเนินการพัฒนาผลงานทางวิชาการ และจัดทำเป็นรายงานผล ผู้นิเทศตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง เพื่อแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาผลงานทางวิชาการ

อัมพร วัฒนนิรันดร์ (2546, หน้า 77) กล่าวถึงเทคนิคการนิเทศภายในโรงเรียน หลากหลายวิธี ได้แก่

1. เทคนิคการประชุม เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน เน้นให้ผู้เข้าประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านทฤษฎีและ ด้านปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยนำไปพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น

2. เทคนิคการสังเกต เป็นการนิเทศเชิงแก้ไข ผู้รับการนิเทศจะมีทักษะและเจตคติที่ดีในการสอน ซึ่งเป็นการจัดให้บุคคลหนึ่งที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนมาสังเกต พฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำ การสอน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงการสอนให้มี ประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอน

3. เทคนิคการให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการนิเทศรายบุคคล เน้นให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึงจุดหมาย ปลายทาง

4. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์ เป็นเรื่องของผู้นิเทศต้องทำงานร่วมกับครู ผู้นิเทศต้องรู้และ เข้าใจเรื่องมนุษยสัมพันธ์และเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตนเอง เพราะเป็นการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น อย่างมีความสุข เกิดความรักใคร่เชื่อถือ ศรัทธา ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมมือร่วมใจทำงานเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย

5. เทคนิคกระบวนการกลุ่ม เป็นเทคนิคที่สำคัญอีกเทคนิคหนึ่ง เพราะการทำงานจะ สำเร็จและได้ผลดีนั้น ต้องมาจากความคิดและร่วมกันปฏิบัติงานของบุคคลหลายฝ่าย การนิเทศ ปัจจุบันจึงนิเทศเป็นกลุ่มมากกว่านิเทศเป็นรายบุคคล ผู้นิเทศจะทำงานได้ดีหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับ ความสามารถที่จะดำเนินการนิเทศเป็นกระบวนการกลุ่มหรือทีม ทั้งนี้เพราะการนิเทศจะดำเนินการ ไปได้ดีถ้ากลุ่มและทีมงานมีประสิทธิภาพ

6. เทคนิคเสนอแนะ เป็นการใช้แทนคำสั่ง เน้นให้ทราบถึงความจำ เป็นในการ ดำเนินการนิเทศ

7. เทคนิคสาธิต เป็นการนิเทศเชิงพัฒนา ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และประสบการณ์ใน การสอนเพิ่มขึ้น การสาธิตการสอนเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้ดูได้เห็นการดำเนินการคล้ายสถานการณ์ จริง นำประโยชน์จากการชมสาธิตไปปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาตนเอง และเป็นการ

เสริมแรงผู้สาคิตการสอนให้ปรับปรุงตนเองให้มากยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้สาคิตการ
สอน

8. เทคนิคชวนพาที เป็นเทคนิคที่เป็นการสนทนาในหลักการและวิชาการให้ในสิ่งที่ขาด
เป็นการชวนให้พูด ชวนให้คิด ชวนให้ทำงาน

จากความหมายของเทคนิคการนิเทศดังกล่าว สามารถสรุปได้ดังนี้ เทคนิคการนิเทศ คือ
วิธีการส่งเสริมพัฒนาการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและตัวบุคคล เพื่อ
ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภพมากยิ่งขึ้น

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และ
ผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนนอกจากจะเป็นผู้นิเทศแล้ว ยังเป็นผู้ที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้รับ
การนิเทศคือ ครู ได้พัฒนาคุณภาพทั้งด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาตนเองอีกด้วยซึ่งถือได้
ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายในบรรลุผล ส่งผลดีทั้งผู้เรียน
ครู และคุณภาพการศึกษา ซึ่ง ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, หน้า 37) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารระดับ
ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ มีหน้าที่ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน คือ

1. การช่วยให้ครูอาจารย์แต่ละคนทำหน้าที่การสอนให้ได้ผลดีแก้ปัญหาของครูอาจารย์
แต่ละคนทางด้านการสอน ช่วยให้ครูอาจารย์มีความเจริญงอกงามในวิชาชีพของตนเอง
2. การเป็นผู้ประสานงานและบริการแก่ครูอาจารย์ทุกคนในด้านการสอน
3. การเป็นวิทยากรที่ดีที่สุดของครูอาจารย์ในทุกโอกาส
4. การเป็นผู้ประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น
5. การเป็นผู้นำที่ดีของโรงเรียนและชุมชน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
เพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

6. การช่วยเหลือครูอาจารย์ในด้านวิชาการ

7. ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, หน้า 139 - 140) ได้กล่าวถึง
ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศไว้ดังนี้ คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศให้เกิดผลการปฏิบัติงาน

1.1 ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูเป็นคณะ

1.2 ส่งเสริมให้ครูรักงานวิชาการ ทำงานวิชาการสม่ำเสมอ เคารพหลักการและ

เหตุผลการปรับปรุงคุณภาพของงาน

2. กำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาและข้อบกพร่องงานวิชาการของโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

- 2.1 เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน
- 2.2 ปรึกษาหารือกับครูเป็นรายบุคคลและคณะ
- 2.3 จัดประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน
- 2.4 ศึกษาความเคลื่อนไหวทางการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงงาน
- 2.5 รับฟังข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากบุคคลภายนอกโรงเรียน เช่น

ศึกษานิเทศก์ กรรมการโรงเรียน ผู้นำชุมชน เป็นต้น

3. กำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในตามความต้องการและความจำเป็นตามสภาพของโรงเรียน ได้แก่

- 3.1 ปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่ ให้เข้าใจในวิธีการทำงาน
- 3.2 จัดให้มีการสาธิตการสอน
- 3.3 จัดประชุมครูเกี่ยวกับงานวิชาการในระดับชั้นและระดับกลุ่มประสบการณ์
- 3.4 จัดให้มีการอบรมครูเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
- 3.5 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เช่น การจัดทำอุปกรณ์การสอน แผนการสอน
- 3.6 จัดบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครู เช่น หลักสูตร คู่มือครู หนังสือประกอบภาคต้นคว่ำ เป็นต้น
- 3.7 จัดให้มีการศึกษาดูงานการสอนของโรงเรียนอื่นเพื่อสร้างแนวทางปรับปรุงงาน
- 3.8 ให้ครูได้มีวัสดุและสื่อในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ
- 3.9 จัดให้ครูได้มีการประเมินผลตนเอง
- 3.10 ร่วมวางแผนกับศึกษานิเทศก์ ในการปรับปรุงงานของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 47-48) ได้ระบุไว้ว่าในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียน
2. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียนให้แก่คณะครูในโรงเรียน และการพัฒนาตนเอง
3. จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดระบบนิเทศของโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ
4. ให้ความรู้ให้คำแนะนำแก่บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศในโรงเรียน

5. ร่วมดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียนกับคณะครูในโรงเรียน
6. ติดตามประเมินผลดำเนินการร่วมกับคณะครูในโรงเรียนและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่คณะครูในโรงเรียนให้เห็นความก้าวหน้าของตนเอง
7. เผยแพร่ความสำเร็จของคณะครูในโรงเรียน ให้เกิดการเสริมแรง ให้การยกย่องเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ฉลอง ปิ่นทอง (อ้างอิงใน สุกานดา ตปนียางกูร, 2535, หน้า 177-184) ได้เสนอว่าผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทในการนิเทศภายใน ดังนี้

1. การประชุมนิเทศครูใหม่ โดยปกติครูใหม่ย่อมจะมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เช่น สภาพการเรียนการสอน เจตคติของเพื่อนครู ความเป็นอยู่ของครู นโยบายของโรงเรียน ฯลฯ ดังนั้นการประชุมนิเทศครูใหม่จึงช่วยเพื่อให้ครูใหม่เข้าใจสิ่งต่างๆ อย่างถูกต้องโดยเร็วที่สุด
2. การจัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อชี้แจงถึงงานที่จะต้องทำเมื่อเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้น ผู้บริหารโรงเรียนคอยหาโอกาสเข้าไปสังเกตการสอนของครู เพื่อหาทางช่วยเหลือครูในด้านเนื้อหาวิชา และ อื่น ๆ ที่จำเป็น
4. การนิเทศด้วยการให้คำปรึกษาหรือเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม
5. การจัดประชุมปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การจัดอภิปรายเกี่ยวกับวิธีสอนต่าง ๆ
6. การจัดสัมมนาครูเกี่ยวกับวิธีสอนพัฒนาการของเด็ก การใช้อุปกรณ์อื่น ๆ
7. ประสานงานให้หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ วางแผนการสอนระยะยาวและจัดทำแผนการสอน ตลอดจนกำหนดการวัดผลและการประเมินผล
8. อำนวยความสะดวกในการทำงานของครู นับตั้งแต่การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนแบบเรียนและหนังสือค้นคว้าต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูมีความรู้และทำงานได้ดียิ่งขึ้น
9. จัดให้มีศูนย์วิชาการสอนของโรงเรียนนั้น โดยศูนย์วิชาการนี้จะรวบรวมวัสดุอุปกรณ์หนังสือค้นคว้า และคู่มือในการสอนวิชาต่าง ๆ ไว้ให้ทุกฝ่ายได้ศึกษา
10. การวัดผลและประเมินผล กล่าวคือ จะต้องสร้างหรือหาเครื่องมือและวิธีการในการสอนและวัดความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อทราบการดำเนินการเรียนการสอนว่ามีจุดอ่อน จุดแข็งตรงไหนเพื่อจะได้แก้ไข และส่งเสริมให้ตรงจุด อาจใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การสังเกตการสอนของครู การใช้แบบสอบถามและเครื่องมือ

11. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องที่เป็นเทคนิคใหม่ ๆ ที่ครูในโรงเรียนไม่รู้ อาจเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ เช่น ศึกษานิเทศก์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการหรือ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ มาให้ความรู้เป็นครั้งคราว

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนได้ดังนี้ บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในเพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ เช่น การให้คำปรึกษากับครูผู้สอน การเป็นผู้นิเทศที่ดี การสร้างขวัญกำลังใจ

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด ในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในไว้ ดังนี้

บุญเลิศ แส่นศักดิ์ (2540, หน้า 83-84) ได้แสดงความคิดเห็นว่า กระบวนการนิเทศการศึกษานั้นควรมีกระบวนการดังนี้

1. กระบวนการค้นหาปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ก่อนที่ศึกษานิเทศก์จะลงมือวางแผนการนิเทศจะต้องหาข้อมูลทางการศึกษาของโรงเรียน อาทิ จำนวนโรงเรียน จำนวนครู จำนวนนักเรียน สถิติการตกซ้ำชั้น อุปกรณ์การศึกษา สื่อการเรียนการสอน วัสดุ หลักสูตร ฯลฯ ตลอดจนอุปสรรคปัญหาของการเรียนการสอนของครูและนักเรียนรวมถึง ความต้องการของครูและนักเรียนที่จะให้ผู้นิเทศช่วยเหลือหรือนิเทศด้านใดบ้าง สิ่งทั้งหลายที่กล่าวมาประกอบเป็นข้อมูลเพื่อเขียนแผนและโครงการนิเทศการศึกษาขึ้น

2. กระบวนการวางแผนการนิเทศ เมื่อผู้นิเทศได้ข้อมูล อุปสรรค ปัญหาและความต้องการของครูตามกระบวนการที่ 1 แล้วนำมาเขียนแผนหรือโครงสร้างเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการนิเทศต่อไป

3. กระบวนการกำหนดกลยุทธ์และวิธีการนิเทศ ผู้นิเทศจะทำการนิเทศให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องมีเครื่องมือ วิธีการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศ และเทคนิคต่างๆ ให้สอดคล้องกับอุปสรรคปัญหาและความต้องการของครู จะทำงานโดยไม่มีสิ่งทีกล่าวมาแล้วการนิเทศย่อมขาดคุณภาพการนิเทศจำเป็นต้องมีการเตรียมสิ่งเหล่านี้ให้พร้อมก่อนออกทำการนิเทศทุกครั้ง

4. กระบวนการปฏิบัติงานนิเทศขั้นตอนนี้ คือ ผู้นิเทศ ผู้บริหารและผู้รับการนิเทศร่วมลงมือปฏิบัติงานด้วยกันแบบกลุ่มสัมพันธ์ มีผู้บริหารสนับสนุนทุกด้าน แก่ผู้นิเทศและคณะครูร่วมลงมือปฏิบัติงานตามข้อตกลงในที่ประชุมที่วางแผนไว้แล้ว โดยนำกลยุทธ์กิจกรรมและเทคนิคต่างๆมาใช้

5. กระบวนการติดตามและประเมินผลงานนิเทศ การติดตามและประเมินผลงานนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับกระบวนการปฏิบัติการนิเทศ เพื่อต้องการทราบว่า การปฏิบัติงานต่างๆ ได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างจะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้อย่างไร การประเมินควรดำเนินเป็นขั้นตอนและทำเป็นระยะๆ ขณะที่การนิเทศติดตามดำเนินการประเมินไปด้วยเพื่อการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง จะทำให้การนิเทศได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 54-59) กล่าวถึง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่สำคัญไว้ 5 ประการ คือ

1. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงสภาพปัจจุบันของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาพิจารณากับข้อมูลที่แสดงภาพปลายทาง หรือสภาพความสำเร็จของงาน ถ้าข้อมูลแสดงสภาพปัจจุบันสอดคล้องกับข้อมูลแสดงความสำเร็จของงาน หรือดีกว่า หรือสูงกว่า แสดงว่าความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขไม่มี แต่จะต้องมีการเพิ่มความคาดหวังให้พัฒนาต่อไป แต่ถ้าข้อมูลแสดงสภาพปัจจุบันไม่สอดคล้องกับข้อมูลแสดงภาพความสำเร็จของงาน หรือด้อยกว่า ก็แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ควรดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 กำหนดสิ่งที่จะประเมินและองค์ประกอบที่จะประเมิน
- 1.2 กำหนดสภาพความสำเร็จและเกณฑ์การประเมิน
- 1.3 กำหนดแหล่งข้อมูล
- 1.4 กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และระยะเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.6 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.7 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำป้ายสารสนเทศ
- 1.8 พิจารณาเปรียบเทียบสารสนเทศ แสดงภาพปัจจุบันกับสภาพความสำเร็จของงานหรือปลายทาง โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาต่อไปหรือไม่
- 1.9 เขียนข้อความที่แสดงถึงสภาพที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
- 1.10 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนาและนำเสนอให้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงอยู่เสมอ

2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดจุดที่จะพัฒนา หมายถึง การวิเคราะห์ผลหรือข้อมูลที่ได้จากการประเมิน และองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อสภาพความสำเร็จของงานเพื่อประโยชน์ในการกำหนดจุดที่พัฒนา และการประเมินแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา การเลือกจุดที่จะพัฒนาให้เหมาะสม ทำให้การนิเทศของโรงเรียนมีโอกาสและประสบความสำเร็จได้ จุดที่จะพัฒนาพิจารณาในด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
- 2.2 เจตคติต่อวิชาชีพ
- 2.3 ค่านิยมในการพัฒนาตนเอง
- 2.4 ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.5 ความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนานักเรียน

3. การหาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา เป็นการพิจารณาเลือกยุทธศาสตร์ที่จะใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาให้มีความเป็นไปได้ หรือมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จมากที่สุดโดยคำนึงถึงจุดที่จะพัฒนาหรือข้อจำกัดของหน่วยงาน การหาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนามีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 รวบรวมข้อมูลแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนา
- 3.2 พิจารณาแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนา
- 3.3 พิจารณาข้อดีข้อเสียของแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้
- 3.4 เลือกแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมที่สุดที่จะให้บรรลุความต้องการ

4. การลงมือปฏิบัติ เป็นการนำยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้มาลำดับขั้นตอนการดำเนินการ และกำหนดสิ่งสนับสนุนในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ
- 4.2 กำหนดสิ่งสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

- 4.3 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ
- 4.4 วางแผนติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 4.5 จัดทำแผนงานนิเทศของโรงเรียน
- 4.6 ประชุม ชี้แจง และมอบหมายงานให้ตรงความสามารถของผู้นิเทศ
- 4.7 ผู้นิเทศจัดทำปฏิทินการนิเทศ และประสานงานปฏิทินนิเทศกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.8 ผู้นิเทศจัดกิจกรรมนิเทศตามแผนการนิเทศที่ได้รับมอบหมายตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้

4.9 ผู้นิเทศบันทึกการนิเทศและผลการนิเทศตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและรายงานผลการนิเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

5. การติดตามประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข เป็นการรวบรวมข้อมูลด้านการดำเนินการนิเทศที่ได้ระหว่างดำเนินการ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการตามแผนการนิเทศข้อมูลที่ได้จะนำไปเปรียบเทียบกับสภาพความสำเร็จของแผนการนิเทศ หากพบว่าไม่เป็นไปตามสภาพความสำเร็จที่กำหนดไว้ ก็ต้องพิจารณาว่า มีข้อบกพร่องตรงไหน อย่างไร และหาวิธีพัฒนาให้ดีขึ้น หรือหากพบว่าดำเนินการตามแผนการนิเทศบรรลุผลที่คาดหวัง แต่จากการดำเนินการพบว่ามีความดีกว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่า ก็อาจพิจารณาปรับปรุงให้ดีขึ้นอีกได้

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543, หน้า 17) ได้สรุป การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนว่า ควรจะเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันดังนี้

1. ขั้นเตรียมการนิเทศ
2. ขั้นวางแผนการนิเทศ
3. ขั้นปฏิบัติตามแผนการนิเทศ
4. ขั้นประเมินผลการนิเทศ
5. ขั้นปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ

ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 175-177) การจัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพการณ์ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ตลอดจนปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา
2. การวางแผน โดยมีผู้บริหารและครู – อาจารย์ มาร่วมกันรับผิดชอบ ศึกษาสภาพที่เป็นอยู่และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อวางแผนการนิเทศ
3. เตรียมวิธีการนิเทศ ผู้บริหารเห็นว่าควรจะใช้การนิเทศแบบใดควรทำความเข้าใจกับครูเสียก่อน หรือแจ้งให้ครูทราบโดยทั่วถึงกัน
4. การแบ่งความรับผิดชอบให้คณะกรรมการ โดยพิจารณาถึงความสามารถความถนัด ความสนใจและความพร้อมให้มากที่สุดก่อนจะกระจายงาน และให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5. ลงมือดำเนินการ มีหลายโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากขาดการดำเนินการอย่างจริงจังและไม่มีจุดหมาย ดังนั้น ควรเริ่มต้นวางโครงการที่ดี

6. การสร้างขวัญและกำลังใจให้คณะทำงาน ควรแนะนำเพื่อให้งานก้าวหน้า และให้การช่วยเหลือ การประสานงาน การจัดสรรเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการประเมินผลงาน แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของเพื่อนร่วมงาน

แฮร์ริส (Harris, 1975, p. 1675-A อ้างอิงใน วิเชียร วรรณีย์, 2547, หน้า 43) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของ แอลเลน (Allen) และลูมิส (Loomis) มาสรุปเป็นกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน กระบวนการนิเทศดังกล่าวมีชื่อย่อว่า POLCA ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนในการปฏิบัติงาน (Planning process) หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของงานตามโครงการ พัฒนาวิธิดำเนินงาน กำหนดงานที่จะปฏิบัติพร้อมทั้งคาดคะเนถึงผลที่จะได้จากโครงการ

2. การจัดโครงสร้างการดำเนินงาน (Organizing process) หมายถึง การจัดโครงสร้างการดำเนินงาน โดยการพิจารณากำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต้องกระทำ เพื่อให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้ จัดเตรียมงาน จัดกลุ่มลักษณะงานต่างๆ มอบหมายอำนาจให้ตามหน้าที่ สร้างความสัมพันธ์ของงาน โดยต้องคำนึงถึงผลดีในทางประหยัด มีประสิทธิภาพ และให้มีการประสานงานอยู่เสมอ

3. บทบาทในฐานะผู้นำโดย การดำเนินการวินิจฉัยสั่งการ (Leading process) หมายถึง บทบาทในฐานะผู้นำ โดยการวินิจฉัยสั่งการ คัดสรรบุคลากร กระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ให้กำลังใจ บำรุงขวัญและส่งเสริมงาน ให้คำแนะนำให้มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

4. การควบคุมการปฏิบัติงานดำเนินงานโดยพิจารณา มอบหมายงาน (Controlling process) หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติงาน โดยมอบหมายงาน กระตุ้นให้บุคลากรใช้ความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน สร้างขวัญและสรรหาสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน

5. การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Assessing process) หมายถึง การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยมี การติดตามและประเมินผล ควบคุมการปฏิบัติงาน และพร้อมที่จะนำมาแก้ไข เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ได้ดังนี้ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น มีขั้นตอน 4 ขั้นตามกระบวนการ PDCA ดังนี้ ขั้นตอนการวางแผน

แผนการนิเทศ ขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ ขั้นตอนประเมินผลการนิเทศ และขั้นตอนการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ

การสังเคราะห์กระบวนการนิเทศภายใน

ตาราง 1 ตารางสังเคราะห์กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

กระบวนการนิเทศภายใน	บุญเลิศ แสนศักดิ์	สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	คณะกรรมการ การ ปฏิบัติการเรียนรู้	ปรัชญาพร วงษ์อนุตร โรจน์	แฮร์ริส	สรุป
- การค้นหาปัญหาและความ ต้องการในการนิเทศ	✓		✓			การวางแผน การนิเทศ
- ประเมินความต้องการจำเป็น		✓				
- วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย		✓				
- หาแนวทางเลือกพัฒนา		✓				
- ศึกษาสภาพการณ์ของโรงเรียน	✓		✓			
- วางแผนร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง			✓	✓		
- กำหนดสิ่งที่จะประเมินและ องค์ประกอบ		✓				
- กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และ ระยะเวลา		✓				
- กำหนดสภาพความสำเร็จ		✓				
- การกำหนดกลยุทธ์และวิธีการ เตรียมวิธีการนิเทศ	✓					
- การจัดโครงสร้างการดำเนินงาน					✓	

ตาราง 1 (ต่อ)

กระบวนการนิเทศภายใน	บุญเลิศ แสนศักดิ์	สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	คณะกรรมการ การ ปฏิบัติการเรียนรู้	ปรัชญาพร วงษ์อนุตร โรจน์	แฮร์ริส	สรุป	
- มีแผนการปฏิบัติการนิเทศ	✓					การปฏิบัติการ นิเทศ	
- ร่วมลงมือปฏิบัติงานกันแบบกลุ่ม สัมพันธ์	✓						
- ปฏิบัติตามแผนการนิเทศ	✓	✓	✓	✓			
- การดำเนินการวินิจฉัยสั่งการ					✓		
- ผู้นิเทศมีเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่ สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครู	✓						
- มีการนำกลยุทธ์และเทคนิคต่างๆ มาใช้ตามแผนที่ได้วางไว้	✓						
- มีการประสานงานเรื่องนิเทศกับผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง		✓					
- รวบรวมข้อมูลที่ได้ระหว่างการ ดำเนินการ	✓	✓	✓				การประเมินผล การนิเทศ
- วิเคราะห์ผลหรือข้อมูลที่ได้จากการ ประเมิน		✓					
- การติดตามและประเมินผลการนิเทศ		✓					
- ควบคุมการปฏิบัติงาน				✓			
- การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน				✓			
- เปรียบเทียบสารสนเทศ สภาพปัจจุบัน กับสภาพความสำเร็จของงาน		✓					

ตาราง 1 (ต่อ)

กระบวนการนิเทศภายใน	กลยุทธ์					
	บุญเลิศ แสนศักดิ์	สำนักงาน คณะกรรมการ	คณะอนุกรรมการ การ ปฏิรูปการเรียนรู้	ปรีชาพร วงศ์อนุตร โรจน์	เสวีรัส	
- วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อ กำหนดจุดพัฒนา		✓				การแก้ไขและ ปรับปรุงการ นิเทศ
- กำหนดจุดเพื่อพัฒนา			✓			
- หาแนวทางเลือกในการพัฒนาที่ เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ		✓				
- หาวิธีการที่ดีขึ้นเพื่อประสิทธิภาพ ที่สูงกว่าเดิม เมื่อพบว่าการ ดำเนินการตามแผนบรรลุผล		✓				
- การติดตามประเมินผลการนิเทศ	✓	✓				
- ปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง	✓		✓			
- หาวิธีพัฒนาการนิเทศให้ดีขึ้น			✓			

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกรียงเลิศ ตีรธรรมเจริญ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบปัญหาในเรื่อง ดังนี้คือ ขาดบุคลากรที่จะทำการนิเทศ ผู้นิเทศมีงานที่จะรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการนิเทศ นิเทศไม่ต่อเนื่อง ผู้นิเทศไม่เข้าใจในเรื่องการนิเทศ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการวางแผน และการเตรียมการที่ดี ขาดสื่อและเครื่องมือในการปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ

วนิดา กุลสุวรรณ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบการนิเทศภายใน และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพแก่ครู ด้านการให้คำแนะนำและช่วยเหลือครู ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในตามความคิดเห็นระหว่างผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและครูผู้สอนอยู่พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งคู่ และไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิรพงษ์ ศรีวารินทร์ (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตปฏิบัติการที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปฏิบัติการที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติการนิเทศภายในระดับปานกลางถึงมากทั้ง 10 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดระบบการเรียนการสอน 3) การบริหารงานบุคลากร 4) การฝึกอบรมครูประจำการ 5) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก 6) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ 7) การปฐมนิเทศครูใหม่ 8) การจัดบริการพิเศษแก่ครู 9) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และ 10) การประเมินผล ปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ปัญหาการนิเทศเรื่องการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา การจัดครูเข้าสอนตามวิชาเอก/ความถนัด การดูแลห้องปฏิบัติการต่างๆ การจัดหา/จัดซื้อวัสดุที่ขาดแคลน และการจัดสวัสดิการแก่ปัญหาหนี้สินครู

วิโรจน์ คำพลอย (2549) ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า โดยส่วนรวมครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้

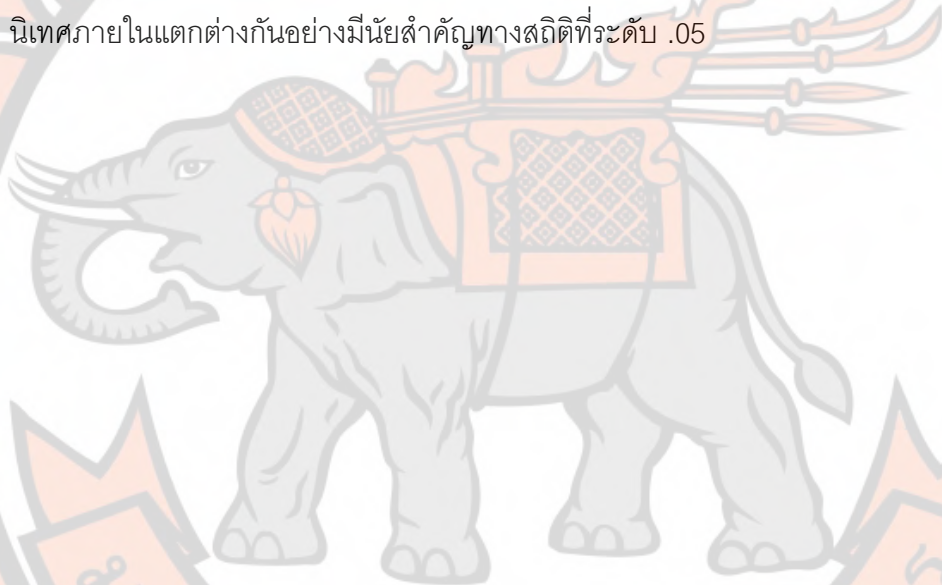
มีการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า ได้ดำเนินการเรียงลำดับมากไปหน่อย ดังนี้ การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศภายใน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายใน การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน ส่วนครูมีความคิดเห็นว่าการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศภายใน การปฏิบัติการณ์นิเทศภายใน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน การประเมินผล และการรายงานผลการนิเทศภายใน การสร้างสื่อ เครื่องมือและพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน

รัตติกาล วังคะฮาด (2551) ได้ศึกษา การนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เขตบางบอน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบระดับสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่า ในภาพรวม ระดับการปฏิบัติการณ์นิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้ให้การนิเทศสูงกว่าผู้รับการนิเทศและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของโรงเรียนตามสถานภาพของบุคลากร จำแนกตามอายุ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปสูงกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไปสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรมฤดี รักษา (2555) ได้ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการดำเนินการนิเทศ ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์สอน และขนาดสถานศึกษา มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันเพ็ญ ยศดุษฎี (2555) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน

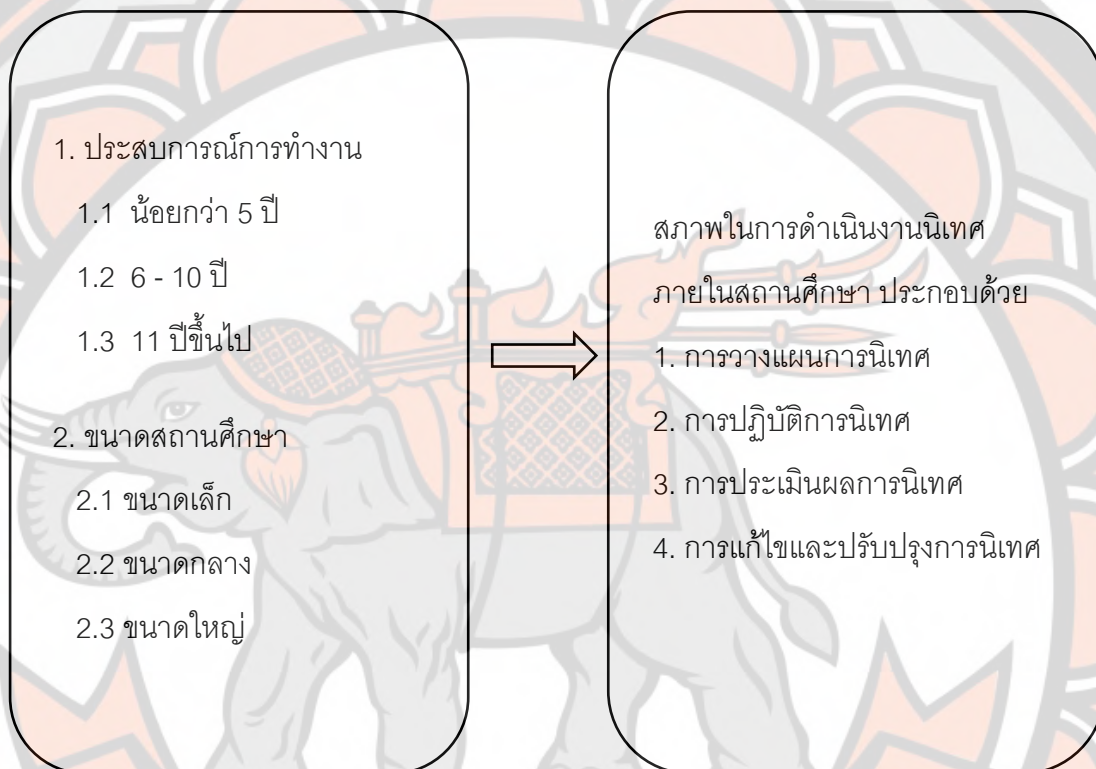
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มรองลงมาคือด้านการเสริมสร้างวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยจำแนกตามประเภทการดำเนินงานพบว่า ในภาพรวมประเภทการดำเนินงานที่ต่างกันจะมีสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 498 คน จาก 14 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร 14 คน และครูผู้สอน จำนวน 484 คน (ข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 14 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร 14 คน และครูผู้สอน จำนวน 217 คน ซึ่งได้จากการสุ่มประชากรและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krecie and Morgan) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
เล็ก	1	10	11	1	5	6
กลาง	6	110	116	6	49	55
ใหญ่	7	364	371	7	163	170
รวม	14	484	498	14	217	231

ที่มา: ฐานข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2, ข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการนิเทศภายใน 4 ด้าน ตามกระบวนการ PDCA ดังนี้ การวางแผนการนิเทศ (Plan) การปฏิบัติการนิเทศ (Do) การประเมินผลการนิเทศ (Check) การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ (Act) มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน มีความหมาย ดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาภายในโรงเรียน จากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ
2. ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน
3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert)
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนและการสร้างเครื่องมือพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่
 - 6.1 ดร.รมย์ พะโยม ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2
 - 6.2 นางนพพรพรพรรณ ญาณโกมุท ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
 - 6.3 นายสุนทร นุชทรวง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2
 - 6.4 ดร.สามารถ กมขุนทด ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2

6.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษ์ อุดมรัตน์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

7. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index Of Congruence : IOC)

7.1 นำข้อคำถามและเนื้อหาจุดประสงค์ของการสร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ลงความเห็น โดยใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

- +1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

7.2 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรากฏว่ามีความสอดคล้อง IOC อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00

8. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม ถูกต้องและสมบูรณ์ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

9. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำกลับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ปกกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 179) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว มาตรวจสอบและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมด ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากสถานศึกษาต่างๆที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด 231 ชุด ได้กลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมทั้งหมดไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้นำแบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วนทุกฉบับแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงให้คะแนน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเทียบกับค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532, หน้า 100)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานตามรายการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยทดสอบ ค่าเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ค่าสถิติในการวิจัย ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
5. ค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แบ่งเป็น

1. ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงาน
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์	ความถี่	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 5 ปี	105	45.5
2. 5 – 10 ปี	73	31.6
3. 11 ปีขึ้นไป	53	22.9
รวม	231	100

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมา มีประสบการณ์สอน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตาราง 4 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. ขนาดเล็ก	6	2.6
2. ขนาดกลาง	38	16.5
3. ขนาดใหญ่	187	81.0
รวม	231	100

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ทำการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาคือขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.5

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของ สถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 โดยภาพรวม

การดำเนินงานนิเทศ	n = 231		ระดับปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
1. การวางแผนการนิเทศ	4.03	0.54	มาก
2. การปฏิบัติการณ์นิเทศ	4.02	0.56	มาก
3. การติดตามและประเมินผลการนิเทศ	4.03	0.67	มาก
4. การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ	3.97	0.63	มาก
รวม	4.01	0.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.01$)

และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการนิเทศและการติดตามและประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 4.03$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ	n = 231		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ศึกษาสภาพในปัจจุบันและผลการปฏิบัติงานจากผลการประเมินภายนอกของโรงเรียนเพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน	4.01	0.62	มาก
2. ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อกำหนดขอบเขตของความจำเป็นในการนิเทศ	4.03	0.67	มาก
3. สัมภาษณ์ข้อมูลการปฏิบัติงานของฝ่าย และกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศ	3.94	0.66	มาก
4. วิเคราะห์นโยบายของ สพฐ. เพื่อกำหนดความจำเป็นในการนิเทศภายใน	4.00	0.59	มาก
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน	3.93	0.76	มาก
6. ประมวลทางเลือกในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อกำหนดทิศทางในการนิเทศ	3.98	0.72	มาก
7. ศึกษาความต้องการในการนิเทศจากผลการประเมินที่ผ่านมา	4.07	0.68	มาก
8. แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน	3.98	0.79	มาก
9. จัดทำโครงการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	4.06	0.77	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การวางแผนการนิเทศ	n = 231		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
10. วิเคราะห์นโยบายของโรงเรียนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน	3.97	0.72	มาก
11. วิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน	3.98	0.71	มาก
13. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน	4.18	0.68	มาก
14. กำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.17	0.71	มาก
15. วางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในโรงเรียน	4.02	0.68	มาก
16. แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายใน	4.10	0.74	มาก
17. กำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่ชัดเจน	4.07	0.69	มาก
รวม	4.03	0.54	มาก

จากตาราง 6 พบว่าสภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 13) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ข้อ 14) กำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.17$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5) รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ	n = 231		ระดับปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
18. ใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายใน	4.03	0.68	มาก
19. สร้างความเข้าใจและความเข้าใจแก่บุคคลภายในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายใน	4.08	0.74	มาก
20. ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	4.10	0.67	มาก
21. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศภายใน	4.01	0.69	มาก
22. มีการนำกลยุทธ์และเทคนิคต่างๆมาใช้ตามแผนที่ได้วางไว้	3.95	0.72	มาก
23. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	3.98	0.63	มาก
24. กำกับ ติดตามให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.09	0.67	มาก
25. ผู้นิเทศจัดทำ/จัดเตรียมเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครู	4.09	0.72	มาก
26. ดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	4.06	0.68	มาก
27. สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.91	0.75	มาก
28. จัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย	3.91	0.75	มาก
รวม	4.02	0.56	มาก

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 20) ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาคือ ข้อ 24) กำกับ ติดตามให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ ข้อ 25) ผู้นิเทศจัดทำ/จัดเตรียมเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครู ($\bar{X} = 4.09$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 27) สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และ ข้อ 28) จัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศ

การติดตามและประเมินผลการนิเทศ	n = 231		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
29. ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการนิเทศภายในเพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ	4.12	0.78	มาก
30. ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการนิเทศในแต่ละแผนงานหรือโครงการ	4.06	0.82	มาก
31. ตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	4.03	0.73	มาก
32. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน	4.04	0.81	มาก
33. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศในทุกกลุ่มสาระ	4.00	0.77	มาก
34. ประเมินภาพรวมของการปฏิบัติงานตามโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	3.99	0.82	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

การวางแผนการนิเทศ	n = 231		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
35. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ	3.98	0.72	มาก
37. ประเมินผลการนิเทศตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ	4.06	0.82	มาก
38. รายงานผลการประเมินการนิเทศภายในและแจ้งให้ครูในโรงเรียนทราบโดยทั่วกัน	4.02	0.78	มาก
39. ตรวจสอบการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.00	0.79	มาก
รวม	4.04	0.67	มาก

จากตาราง 8 พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณารายชื่อแล้ว พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 29) ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการนิเทศภายใน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ข้อ 36) ให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.11$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 35) นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.98$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ

การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ	n = 231		
	\bar{X}	S.D.	ระดับปฏิบัติ
40. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	4.09	0.66	มาก
41. นำผลการประเมินมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางาน	3.93	0.69	มาก
42. ประชุมและสรุปข้อบกพร่องที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศและร่วมกันหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่อง	3.92	0.69	มาก
43. นำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูไปเผยแพร่	3.85	0.76	มาก
44. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อทำการกำหนดจุดพัฒนา	3.89	0.83	มาก
45. กำหนดจุดที่ต้องการทำการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	4.08	0.75	มาก
46. หาวิธีการที่ดีขึ้นเพื่อประสิทธิภาพที่สูงกว่าเดิมเมื่อพบว่าการดำเนินการตามแผนบรรลุผล	3.96	0.74	มาก
47. สัมมนาร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้ปฏิบัติการสอน	4.00	0.75	มาก
รวม	3.97	0.63	มาก

จากตาราง 9 พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ด้านการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 40) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ข้อ 45) กำหนดจุดที่ต้องการทำการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 43) นำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูไปเผยแพร่ ($\bar{X} = 3.85$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม

สภาพในการดำเนินงานนิเทศภายใน	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปีขึ้นไป (n = 53)		F	p-value	เปรียบเทียบรายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
1. การวางแผนการนิเทศ	3.92	0.49	4.05	0.51	4.21	0.63	5.27*	0.01	(3)>(1)
2. การปฏิบัติการณ์นิเทศ	3.92	0.54	4.04	0.53	4.19	0.59	4.54*	0.01	(3)>(1)
3. การติดตามและประเมินผลการนิเทศ	3.98	0.64	4.05	0.70	4.13	0.67	0.98	0.38	
4. การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ	3.88	0.57	3.98	0.67	4.12	0.64	2.69	0.07	
รวม	3.92	0.52	4.03	0.54	4.16	0.58	3.55*	0.03	(3)>(1)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้าน การวางแผนการนิเทศ ครูที่แตกต่างกันคือ ครูที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน น้อยกว่า 5 ปี และด้าน การปฏิบัติการนิเทศ พบว่า ครูที่แตกต่างกันคือ ครูที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน น้อยกว่า 5 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการ นิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี		6 - 10 ปี		11 ปี ขึ้นไป		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 105)		(n = 73)		(n = 53)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)						
1. ศึกษาสภาพใน ปัจจุบันและผลการ ปฏิบัติงานจากผลการ ประเมินภายนอกของ โรงเรียนเพื่อกำหนด ความต้องการในการ นิเทศภายในโรงเรียน	3.96	0.56	4.00	0.65	4.15	0.69	1.83	0.16	
2. ศึกษาปัญหาการ ปฏิบัติงานของ โรงเรียนเพื่อกำหนด ขอบเขตของความ จำเป็นในการนิเทศ	3.92	0.69	4.07	0.61	4.21	0.72	3.28*	0.04	(3)>(1)

ตาราง 11 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)			
3. สํารวจข้อมูลการ ปฏิบัติงานของฝ่าย และกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เพื่อกําหนด ความต้องการในการ นิเทศ	3.90	0.59	3.86	0.69	4.15	0.74	3.44*	0.03	
4. วิเคราะห์นโยบาย ของ สทฐ. เพื่อกําหนด ความจําเป็นในการ นิเทศภายใน	3.97	0.61	4.01	0.46	4.06	0.69	0.38	0.68	
5. รวบรวมความ คิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของ บุคคลากรในโรงเรียน มาใช้เป็นข้อมูลในการ กําหนดความต้องการ ในการนิเทศภายใน	3.86	0.69	3.81	0.78	4.23	0.80	5.71*	0.00	(3)>(1) (3)>(2)
6. ประมวลผลทางเลือก ในการแก้ปัญหาการ ปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อ กําหนดทิศทางการ นิเทศ	3.90	0.69	3.97	0.69	4.19	0.79	3.01*	0.05	

ตาราง 11 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)			
7. ศึกษาความ ต้องการในการนิเทศ จากผลการประเมินที่ ผ่านมา	3.93	0.72	4.14	0.73	4.25	0.76	4.34*	0.01	(3)>(1)
8. แต่งตั้ง คณะกรรมการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการใน การนิเทศภายใน โรงเรียน	3.85	0.72	4.07	0.86	4.13	0.79	3.00*	0.05	
9. จัดทำโครงการ นิเทศภายในให้ สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความ ต้องการ	3.99	0.79	4.03	0.76	4.25	0.73	2.03	0.13	
10. วิเคราะห์นโยบาย ของโรงเรียนเพื่อการ วางแผนการนิเทศ ภายใน	3.78	0.71	4.03	0.67	4.28	0.72	9.46*	0.00	(3)>(1)
11. วิเคราะห์สภาพ ปัญหาของโรงเรียน เพื่อการวางแผนการ นิเทศภายใน	3.84	0.74	4.01	0.66	4.21	0.69	5.03*	0.01	(3)>(1)

ตาราง 11 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)				
12. จัดทำแผนการ นิเทศโดยระบุขั้นตอน รายละเอียดของ กิจกรรมในการนิเทศ ภายในที่ชัดเจน	3.89	0.67	4.12	0.64	4.28	0.77	6.49*	0.00	(3)>(1)
13. กำหนด วัตถุประสงค์และ เป้าหมายการนิเทศ ภายในไว้ชัดเจน	4.05	0.66	4.30	0.64	4.26	0.74	3.66*	0.03	(2)>(1)
14. กำหนดโครงการ นิเทศภายในไว้ใน แผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียน	4.05	0.71	4.21	0.71	4.38	0.69	3.97*	0.02	(3)>(1)
15. วางแผน ประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.89	0.67	4.07	0.69	4.23	0.64	4.80*	0.01	(3)>(1)
16. แต่งตั้ง คณะกรรมการทำงาน เพื่อประเมินผลในการ นิเทศภายใน	4.04	0.66	4.12	0.87	4.17	0.70	0.63	0.53	

ตาราง 11 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
17. กำหนดขอบเขต และความรับผิดชอบ ของผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศที่ชัดเจน	3.95	0.59	4.15	0.78	4.21	0.72	3.12*	0.05	
รวม	3.93	0.49	4.06	0.51	4.21	0.63	5.26*	0.01	(3)>(1)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สูงกว่า 11 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
18. ใช้ข้อมูลจากการ สำรวจการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ บุคลากรมาจัดทำ โครงการนิเทศภายใน	3.93	0.62	4.11	0.70	4.09	0.77	1.78	0.17	
19. สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคคล ภายในโรงเรียนก่อน ดำเนินการนิเทศ ภายใน	4.05	0.67	4.03	0.85	4.23	0.70	1.33	0.27	
20. ประชุมชี้แจงให้ ครูเข้าใจบทบาทของ ผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	3.97	0.56	4.05	0.78	4.40	0.63	7.65*	0.00	(3)>(1) (3)>(2)
21. ปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ ในแผนการนิเทศ ภายใน	3.84	0.71	4.05	0.62	4.30	0.64	8.75*	0.00	(3)>(1)
22. มีการนำกลยุทธ์ และเทคนิคต่างๆมา ใช้ตามแผนที่ได้วาง ไว้	3.88	0.70	3.92	0.74	4.13	0.71	2.22	0.11	

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติการณ์เทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปีขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
23. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	3.83	0.60	4.03	0.67	4.23	0.58	7.66*	0.00	(3)>(1)
24. กำกับ ติดตาม ให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.98	0.55	4.14	0.75	4.23	0.73	2.73	0.06	
25. ผู้นิเทศจัดทำ/จัดเตรียมเครื่องมือวิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับอุปสรรคปัญหา และความต้องการของครู	3.97	0.75	4.16	0.62	4.21	0.77	2.53	0.08	
26. ดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	3.99	0.63	4.11	0.68	4.15	0.77	1.21	0.30	
27. สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.73	4.00	0.79	4.09	0.69	4.33*	0.01	(3)>(1)

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติกรนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี		6 - 10 ปี		11 ปีขึ้นไป		F	p-value	เปรียบเทียบ รายคู่
	(n = 105)		(n = 73)		(n = 53)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)						
28. จัดกิจกรรมการ นิเทศให้มีบรรยากาศที่ เป็นประชาธิปไตย	3.86	0.73	3.88	0.74	4.06	0.77	1.27	0.28	
รวม	3.92	0.54	4.04	0.53	4.19	0.59	4.54*	0.01	(3)>(1)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการปฏิบัติกรนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สูงกว่า 11 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศ

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
29. ประชุม ปรึกษาหารือหลังการ จัดการนิเทศภายใน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ	4.00	0.75	4.27	0.85	4.17	0.73	2.78	0.06	
30. ติดตาม ความก้าวหน้าในการ ดำเนินการนิเทศในแต่ ละแผนงานหรือ โครงการ	4.03	0.77	4.08	0.94	4.11	0.72	0.21	0.81	
31. ตรวจสอบปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงาน นิเทศภายในโรงเรียน	3.96	0.66	4.03	0.78	4.15	0.77	1.19	0.31	
32. จัดให้มีการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานการนิเทศ ภายในโรงเรียน	4.02	0.78	3.96	0.84	4.19	0.81	1.30	0.27	
33. จัดให้มีการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานการนิเทศใน ทุกกลุ่มสาระ	3.90	0.77	4.05	0.81	4.15	0.69	2.18	0.11	

ตาราง 13 (ต่อ)

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปีขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
34. ประเมินภาพรวม ของการปฏิบัติงานตาม โครงการเปรียบเทียบ กับวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	3.98	0.83	3.89	0.89	4.15	0.69	1.56	0.21	
35. นำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุง การปฏิบัติงานการ นิเทศให้มีประสิทธิภาพ	3.84	0.71	4.10	0.75	4.09	0.69	3.69*	0.03	
36. ให้ครูมีส่วนร่วมใน การประเมินผลการ นิเทศภายใน	4.08	0.70	4.11	0.77	4.19	0.79	0.40	0.67	
37. ประเมินผลการ นิเทศตามขั้นตอนที่ ระบุไว้ในแผนการนิเทศ	3.95	0.80	4.11	0.87	4.19	0.79	1.68	0.18	
38. รายงานผลการ ประเมินการนิเทศ ภายในและแจ้งให้ครู ในโรงเรียนทราบโดย ทั่วกัน	4.05	0.75	3.99	0.87	4.00	0.71	0.15	0.86	

ตาราง 13 (ต่อ)

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปีขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
39. ตรวจสอบการ ปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับ วัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	3.95	0.76	4.01	0.87	4.06	0.74	0.33	0.72	
รวม	3.98	0.64	4.05	0.70	4.13	0.67	0.98	0.38	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สูงกว่า 11 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ

การแก้ไขและ ปรับปรุงการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปี ขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
40. นำข้อมูลที่ได้จาก การประเมินผลการ นิเทศมาปรับปรุงการ ปฏิบัติงานการนิเทศ ภายใน	4.04	0.57	4.11	0.76	4.17	0.70	0.74	0.48	
41. นำผลการประเมิน มาใช้เป็นประโยชน์ใน การพัฒนางาน	3.75	0.66	4.01	0.66	4.17	0.70	7.68*	0.01	(2)>(1) (3)>(1)
42. ประชุมและสรุป ข้อบกพร่องที่เกิดจาก การปฏิบัติกิจกรรมการ นิเทศและร่วมกันหา วิธีแก้ไขข้อบกพร่อง	3.79	0.62	3.97	0.78	4.11	0.67	4.21*	0.02	(3)>(1)
43. นำวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพของครูไป เผยแพร่	3.78	0.71	3.88	0.78	3.94	0.82	0.89	0.41	
44. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อทำการ กำหนดจุดพัฒนา	3.84	0.77	3.84	0.90	4.08	0.83	1.70	0.19	

ตาราง 14 (ต่อ)

การแก้ไขและ ปรับปรุงการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 105)		6 - 10 ปี (n = 73)		11 ปีขึ้นไป (n = 53)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
45. กำหนดจุดที่ ต้องการทำการพัฒนา ไว้อย่างชัดเจน	4.04	0.66	4.03	0.83	4.23	0.80	1.34	0.26	
46. หาวิธีการที่ดีขึ้น เพื่อประสิทธิภาพที่สูง กว่าเดิม เมื่อพบว่าการ ดำเนินการตามแผน บรรลุผล	3.84	0.65	4.00	0.88	4.13	0.68	2.98*	0.05	
47. สัมมนาร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศกับผู้ ปฏิบัติการสอน	3.95	0.74	3.99	0.79	4.13	0.71	1.05	0.35	
รวม	3.88	0.58	3.98	0.67	4.12	0.64	2.69	0.07	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการปรับปรุงและแก้ไขการนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สูงกว่า 11 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม

สภาพในการดำเนินงานนิเทศภายใน	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p-value	เปรียบเทียบรายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)				
1. การวางแผนการนิเทศ	3.71	0.25	3.91	0.52	4.07	0.54	2.56	0.08	
2. การปฏิบัติการนิเทศ	3.48	0.52	3.97	0.55	4.05	0.55	3.15*	0.05	
3. การติดตามและประเมินผลการนิเทศ	3.24	0.65	3.97	0.55	4.08	0.67	4.96*	0.01	(3)>(1) (2)>(1)
4. การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ	3.42	0.50	3.88	0.50	4.00	0.64	2.95*	0.05	
รวม	3.46	0.46	3.93	0.49	4.05	0.55	3.93*	0.02	(3)>(1)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้าน การติดตามและประเมินผลการนิเทศ มีคู่ที่แตกต่างกัน คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างในทางสถิติ

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการ นิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
1. ศึกษาสภาพใน ปัจจุบันและผลการ ปฏิบัติงานจากผลการ ประเมินภายนอกของ โรงเรียนเพื่อกำหนด ความต้องการในการ นิเทศภายในโรงเรียน	4.00	0.00	3.92	0.71	4.03	0.61	0.50	0.60	
2. ศึกษาปัญหาการ ปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อกำหนดขอบเขต ของความจำเป็นในการ นิเทศ	3.50	0.55	3.97	0.72	4.06	0.67	2.22	0.11	
3. สืบหาข้อมูลการ ปฏิบัติงานของฝ่าย และกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เพื่อกำหนด ความต้องการในการ นิเทศ	4.00	0.63	3.79	0.66	3.97	0.67	1.22	0.30	
4. วิเคราะห์นโยบาย ของ สพฐ. เพื่อกำหนด ความจำเป็นในการ นิเทศภายใน	4.00	0.89	3.82	0.56	4.04	0.58	2.40	0.09	

ตาราง 16 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน	3.67	0.52	3.89	0.80	3.94	0.76	0.42	0.66	
6. ประมวลผลทางเลือกในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางในการนิเทศ	3.67	0.52	3.95	0.80	4.01	0.71	0.71	0.49	
7. ศึกษาความต้องการในการนิเทศจากผลการประเมินที่ผ่านมา	3.50	0.55	4.08	0.63	4.09	0.69	2.17	0.12	
8. แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน	3.50	0.55	3.79	0.81	4.04	0.78	2.78	0.06	

ตาราง 16 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)			
9. จัดทำโครงการนิเทศ ภายในให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความ ต้องการ	3.83	0.41	3.89	0.80	4.10	0.77	1.41	0.25	
10. วิเคราะห์นโยบาย ของโรงเรียนเพื่อการ วางแผนการนิเทศ ภายใน	3.67	0.52	3.71	0.77	4.04	0.71	3.89*	0.02	(3)>(2)
11. วิเคราะห์สภาพ ปัญหาของโรงเรียนเพื่อ การวางแผนการนิเทศ ภายใน	3.50	0.55	3.74	0.69	4.04	0.71	4.42*	0.01	
12. จัดทำแผนการ นิเทศโดยระบุขั้นตอน รายละเอียดของ กิจกรรมในการนิเทศ ภายในที่ชัดเจน	3.50	0.55	3.95	0.77	4.09	0.69	2.60	0.08	
13. กำหนด วัตถุประสงค์และ เป้าหมายการนิเทศ ภายในไว้ชัดเจน	3.83	0.75	4.16	0.68	4.19	0.68	0.83	0.44	

ตาราง 16 (ต่อ)

การวางแผนการ นิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)				
14. กำหนดโครงการ นิเทศภายในไว้ใน แผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียน	3.50	0.84	3.95	0.66	4.24	0.70	5.63*	0.00	(3)>(1)
15. วางแผน ประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.67	0.52	3.95	0.73	4.05	0.67	1.18	0.31	
16. แต่งตั้ง คณะกรรมการทำงาน เพื่อประเมินผลในการ นิเทศภายใน	3.83	0.41	3.94	0.77	4.13	0.74	1.39	0.25	
17. กำหนดขอบเขต และความรับผิดชอบ ของผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศที่ชัดเจน	3.83	0.41	3.95	0.61	4.11	0.71	1.22	0.30	
รวม	3.71	0.25	3.91	0.52	4.07	0.54	2.56	0.08	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติกรนิเทศ

การปฏิบัติกรนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)		(2)		(3)				
18. ใช้ข้อมูลจากการ สำรวจการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ บุคลากรมาจัดทำ โครงการนิเทศภายใน	3.83	0.41	4.03	0.79	4.03	0.67	0.24	0.78	
19. สร้างความรู้ความ เข้าใจแก่บุคคลภายใน โรงเรียนก่อน ดำเนินการนิเทศ ภายใน	3.50	0.55	4.00	0.87	4.12	0.71	2.34	0.10	
20. ประชุมชี้แจงให้ครู เข้าใจบทบาทของผู้ นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	3.33	0.52	3.97	0.72	4.14	0.65	5.16*	0.01	(3)>(1)

ตาราง 17 (ต่อ)

การปฏิบัติการณ์เทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
21. ปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน แผนการนิเทศภายใน	3.17	0.75	3.95	0.66	4.05	0.68	5.22*	0.01	(3)>(1) (2)>(1)
22. มีการนำกลยุทธ์ และเทคนิคต่างๆมาใช้ ตามแผนที่ได้วางไว้	3.17	0.75	3.95	0.77	3.98	0.70	3.81*	0.02	(3)>(1) (2)>(1)
23. บุคลากรทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานนิเทศ ภายในโรงเรียน	3.50	0.84	4.00	0.57	3.99	0.63	1.81	0.17	
24. กำกับ ติดตามให้ การปฏิบัติงานเป็นไป ตามวัตถุประสงค์	3.83	0.41	3.97	0.68	4.12	0.67	1.18	0.31	
25. ผู้นิเทศจัดทำ/ จัดเตรียมเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และ เทคนิคต่างๆที่ สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความ ต้องการของครู	3.83	0.41	4.05	0.73	4.10	0.73	0.45	0.64	

ตาราง 17 (ต่อ)

การปฏิบัติการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)			
26. ดูแลให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะใน การปฏิบัติงานการ นิเทศภายใน	3.50	0.55	4.08	0.71	4.08	0.67	2.15	0.12	
27. สร้างขวัญกำลังใจ แก่บุคลากรในการ ปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ	3.33	0.82	3.84	0.68	3.95	0.75	2.19	0.11	
28. จัดกิจกรรมการ นิเทศให้มีบรรยากาศที่ เป็นประชาธิปไตย	3.33	0.82	3.87	0.78	3.94	0.75	2.03	0.13	
รวม	3.48	0.52	3.97	0.55	4.05	0.55	3.15*	0.05	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศโดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีสภาพการดำเนินการนิเทศภายในที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศ

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
29. ประชุม ปรึกษาหารือหลังการ จัดการนิเทศภายใน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ	3.33	0.82	4.11	0.69	4.16	0.79	3.27*	0.04	(3)>(1)
30. ติดตาม ความก้าวหน้าในการ ดำเนินการนิเทศในแต่ละ แผนงานหรือ โครงการ	3.33	0.52	4.03	0.72	4.10	0.84	2.61	0.08	
31. ตรวจสอบปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงาน นิเทศภายในโรงเรียน	3.33	0.52	3.92	0.59	4.07	0.75	3.52*	0.03	(3)>(1)
32. จัดให้มีการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานการนิเทศ ภายในโรงเรียน	3.17	0.75	3.92	0.71	4.09	0.81	4.40*	0.01	(3)>(1)
33. จัดให้มีการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานการนิเทศใน ทุกกลุ่มสาระ	3.17	0.75	3.95	0.73	4.04	0.77	3.97*	0.02	(3)>(1)

ตาราง 18 (ต่อ)

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
34. ประเมินภาพรวม ของการปฏิบัติงานตาม โครงการเปรียบเทียบ กับวัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	3.17	0.75	3.92	0.78	4.03	0.82	3.45*	0.03	(3)>(1)
35. นำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุง การปฏิบัติงานการ นิเทศให้มีประสิทธิภาพ	3.17	0.75	3.79	0.70	4.04	0.71	6.04*	0.00	(3)>(1)
36. ให้ครูมีส่วนร่วมใน การประเมินผลการ นิเทศภายใน	3.17	0.75	4.03	0.68	4.16	0.74	5.73*	0.00	(3)>(1) (2)>(1)
37. ประเมินผลการ นิเทศตามขั้นตอนที่ ระบุไว้ในแผนการนิเทศ	3.17	0.75	4.05	0.77	4.09	0.83	3.70*	0.03	(3)>(1) (2)>(1)
38. รายงานผลการ ประเมินการนิเทศ ภายในและแจ้งให้ครู ในโรงเรียนทราบโดย ทั่วกัน	3.33	0.82	4.03	0.68	4.04	0.80	2.40	0.09	

ตาราง 18 (ต่อ)

การติดตามและ ประเมินผลการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)		(2)		(3)				
39. ตรวจสอบการ ปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับ วัตถุประสงค์และ เป้าหมาย	3.33	0.82	3.92	0.75	4.03	0.80	2.48	0.09	
รวม	3.24	0.65	3.97	0.55	4.08	0.67	4.96*	0.01	(3)>(1) (2)>(1)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศโดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีสภาพการดำเนินการนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ

การแก้ไขและ ปรับปรุงการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)		(2)		(3)				
40. นำข้อมูลที่ได้จาก การประเมินผลการ นิเทศมาปรับปรุงการ ปฏิบัติงานการนิเทศ ภายใน	3.83	0.75	4.16	0.64	4.08	0.67	0.65	0.52	
41. นำผลการประเมิน มาใช้เป็นประโยชน์ใน การพัฒนางาน	3.50	1.05	3.84	0.59	3.96	0.69	1.70	0.19	
42. ประชุมและสรุป ข้อบกพร่องที่เกิดจาก การปฏิบัติกิจกรรมการ นิเทศและร่วมกันหา วิธีแก้ไขข้อบกพร่อง	3.67	0.52	3.84	0.64	3.95	0.71	0.77	0.46	
43. นำวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพของครูไป เผยแพร่	3.17	0.75	3.71	0.69	3.90	0.76	3.55*	0.03	
44. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อทำการ กำหนดจุดพัฒนา	3.17	0.98	3.74	0.79	3.95	0.82	3.43*	0.03	

ตาราง 19 (ต่อ)

การแก้ไขและ ปรับปรุงการนิเทศ	ขนาดเล็ก (n = 6)		ขนาดกลาง (n = 38)		ขนาดใหญ่ (n = 187)		F	p- value	เปรียบเทียบ รายคู่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)			
45. กำหนดจุดที่ ต้องการทำการพัฒนา ไว้อย่างชัดเจน	3.17	0.75	3.97	0.64	4.13	0.76	5.37*	0.01	(3)>(1) (2)>(1)
46. หาวิธีการที่ดีขึ้น เพื่อประสิทธิภาพที่สูง กว่าเดิม เมื่อพบว่าการ ดำเนินการตามแผน บรรลุผล	3.33	0.82	3.84	0.64	4.00	0.75	2.92	0.06	
47. สัมมนาร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศกับผู้ ปฏิบัติการสอน	3.50	0.55	3.97	0.72	4.03	0.76	1.48	0.23	
รวม	3.42	0.50	3.88	0.50	4.00	0.64	2.95*	0.05	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ โดยภาพรวม พบว่า ขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีสภาพและปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมทั้งการรวบรวมการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานนิเทศทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ การติดตามและประเมินผลการนิเทศและ การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ โดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการนิเทศและการติดตามและประเมินผลการนิเทศ คือ สามารถดำเนินการได้ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปรับปรุงและแก้ไขการนิเทศ สามารถดำเนินการได้ในระดับมาก และสามารถจำแนกสรุปเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 การวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน

รองลงมา คือ กำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน

1.2 การปฏิบัติการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ รองลงมา คือ กำกับ ติดตามให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ ผู้นิเทศจัดทำ/จัดเตรียมเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และเทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครู ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย

1.3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการนิเทศภายใน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ รองลงมา คือ ให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

1.4 การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน รองลงมา คือ กำหนดจุดที่ต้องการทำการพัฒนาไว้ อย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูไปเผยแพร่

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่าโดยภาพรวม สภาพการดำเนินงานนิเทศภายใน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ส่วนใหญ่ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สูงกว่า 11 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เมื่อจำแนกตามขนาด สถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวม สภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายใน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความ คิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดย สถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน มีประเด็นสำคัญที่ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.1 จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มาก ไม่ว่าจะเป็น การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศการติดตามและประเมินผลการ นิเทศ และการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชนนั้นเล็งเห็น ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและเชื่อว่าการนิเทศภายในสามารถช่วยให้การ จัดการเรียนรู้มีคุณภาพมากขึ้นและงานนิเทศการศึกษายังเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนครูให้มีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษา (ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์, 2545, หน้า 18) และสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา เอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมทุก ด้านตอนอยู่ในระดับมากนั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วนิดา กุลสุวรรณ (2545) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง การดำเนินงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อ

เปรียบเทียบกับขั้นตอนอื่น คือ การวางแผนการนิเทศ และ การติดตามและประเมินผล ทำให้สามารถอภิปรายได้ว่า สถานศึกษาเอกชนนั้นให้ความสำคัญกับการวางแผนการนิเทศจนกระทั่งการติดตามและประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะงานนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนครูให้มีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษา การนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจมีบางอย่างไม่สมบูรณ์ หากมีบุคคลคอยชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือ จะทำให้การสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะกระทำการสอนเพียงคนเดียว หรือนิเทศตนเองได้ จนมีผู้กล่าวว่าความสำเร็จสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือ “การนิเทศเพื่อการนิเทศ” ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับที่กล่าวมาแล้วนั่นเอง ซึ่งในการจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ต้องปรับปรุงกลยุทธ์ในการนิเทศการศึกษาจากการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นนิเทศกลุ่มย่อย และเน้นการนิเทศเป็นรายบุคคลให้มากขึ้น ซึ่งจะต้องปรับปรุงทั้งตัวผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้เกิดการยอมรับการนิเทศและนำไปปฏิบัติ (ศิริวรรณ อานันท์พิทธี, 2545, หน้า 18) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเปรมฤดี รักษา (2555) ได้ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับขั้นตอนอื่น คือ การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ ทำให้สามารถอภิปรายได้ว่าแม้จะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดแต่ก็อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเอกชนนั้นให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในในทุกขั้นตอนแต่อาจมีการแก้ไขปรับปรุงการนิเทศในระดับที่น้อยกว่าขั้นตอนอื่นๆซึ่งอาจเป็นเพราะสภาพการดำเนินการปัญหาและอุปสรรคการนิเทศภายในคือ ขาดบุคลากรที่จะทำการนิเทศ ผู้นิเทศมีงานที่จะรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการนิเทศ นิเทศไม่ต่อเนื่อง ผู้นิเทศไม่เข้าใจในเรื่องการนิเทศ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการวางแผนและการเตรียมการที่ดี ขาดสื่อและเครื่องมือในการปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ (เกรียงเลิศ ติธรรมเจริญ, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเปรมฤดี รักษา (2555) ได้ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

2.1 จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านต่อไปนี้ การวางแผนการนิเทศ และการปฏิบัติการนิเทศ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่านั้นได้รับประสบการณ์ในการนิเทศภายในมากกว่า มีประสบการณ์ทำงานที่มากกว่ารวมไปถึงการอบรมสัมมนาต่างๆ ทำให้ครูที่มีประสบการณ์มากกว่านั้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งอาจจะต้องศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อให้เกิดความเข้าใจและไม่มีความรู้สึกอคติต่อการนิเทศว่าเป็นการจับผิดการจัดการเรียนรู้ของครูแต่การนิเทศเป็นการแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น สภาพการดำเนินการปัญหาและอุปสรรคการนิเทศภายในคือ ขาดบุคลากรที่จะทำการนิเทศ ผู้นิเทศมีงานที่จะรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการนิเทศ นิเทศไม่ต่อเนื่อง ผู้นิเทศไม่เข้าใจในเรื่องการนิเทศ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการวางแผนและการเตรียมการที่ดี ขาดสื่อและเครื่องมือในการปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ (เกรียงเลิศ ติธรรมเจริญ, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเปรมฤดี รักษา (2555) ได้ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวม สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านต่อไปนี้ การปฏิบัติการนิเทศ การติดตามและประเมินผลการนิเทศ และการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ เนื่องจากบริบทและขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา ส่งผลให้เป้าหมายในการจัดการศึกษาแตกต่างกันออกไปทำให้มีการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงทำให้การนิเทศภายในนั้น

แตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกรณีศึกษานั้นแตกต่างกันไปด้วย สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบริหารครูให้ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพแวดล้อม ปัจจัยและวัฒนธรรมแตกต่างกัน การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (ทศนา แซมณี และภาษิต ประมวลศิลป์ชัย, 2547, หน้า 11-13 อ้างอิงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มงคล ทินาวุฒิ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาแล้วพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การวางแผนการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการวางแผนการนิเทศภายในให้ตรงตามวัตถุประสงค์และให้ครูได้มีส่วนร่วมในวางแผนเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานนิเทศภายใน
2. การปฏิบัติการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการปฏิบัติการนิเทศภายในตามแผนการนิเทศภายในที่ได้วางไว้
3. การติดตามและประเมินผลการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการติดตามและประเมินการผลการนิเทศภายในเพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
4. การแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ สถานศึกษาควรมีการนำผลการนิเทศภายในมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นหรือให้มีการพัฒนาขึ้นจากเดิม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรศึกษาการนำผลการนิเทศภายในมาปรับปรุงพัฒนาให้เกิดรูปแบบการนิเทศภายในที่ดีขึ้นและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิบัติการเรียนอย่าง
ต่อเนื่อง**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กิติมา ปริดีดีลิก. (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษร
พิพัฒน์.
- เกรียงเลิศ ตีรธรรมเจริญ. (2544). **การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคการ
นิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
สถาบันราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.**
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543).
ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: การศาสนา
- จิรพงษ์ ศรีวารินทร์. (2545). **สภาพและการบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ในเขตปฏิบัติการที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2538). **สารพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชาลี มณีศรี. (2538). **การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). **การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน**. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยี
ทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช. (2545). **การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วย
การวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหา**. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะ
กรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). **วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- บุญเลิศ แสนศักดิ์. (2540). **การนิเทศการศึกษา**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ปกกรณ์ ประจันบาน. (2552). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Social Science)**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ประเทือง สุวรรณเจริญ. (2534). **การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา**. ปรินญาณินทร์ กศม., มหาวิทยาลัยบูรพา.ชลบุรี
- ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์. (2534). **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- เปรมฤดี รักษา. (2556). **บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของ ครูผู้สอน**. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). **การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2547). **แนวการศึกษาชุดวิชา: การนิเทศการสอนในระดับ ประถมศึกษา (หน่วยที่ 1-7)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- รัตติกาล วังคะฮาด. (2551). **การนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก การศึกษากรุงเทพมหานคร เขตบางบอน**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2548). **หลักการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คุรุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ต้นศิริ. (2547). **โฉมหน้าการศึกษาในอนาคต: ความสำคัญของการปฏิรูปใน พระราชบัญญัติการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร ชระณีย์. (2547). **การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนบ้านนาโพธิ์ อำเภอ เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วนิดา กุลสุวรรณ. (2545). **การดำเนินงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของ ผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิโรจน์ คำพลอย. (2549). **ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.

วีระพันธ์ พูลพัฒน์. (2548). **เอกสารการสอนหลักการนิเทศการศึกษา.**

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีรสิทธิ์ กิติพิเชษฐสุวรรณ. (2532). **การนิเทศภายในห้องเรียนเชิงปฏิบัติการ (พิมพ์ครั้งที่ 2).**

อุบลราชธานี: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

วันเพ็ญ ยศดุษฎี. (2555). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยาย**

โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

เขต 3. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศิริวรรณ อานันทสิทธิ์. (2545). **การนิเทศเชิงระบบ. วิทยาจารย์, 101(1), 18.**

สังัด อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2).**

กรุงเทพฯ: เซนต์เออร์พับลิคเคชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). **การนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของ**

บุคคลากรในโรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). **เอกสารการประกันคุณภาพ**

การศึกษา สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **การนิเทศ ติดตาม ควบคุมกำกับ**

ประเมินและรายงานผล. เอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนาคุณภาพการ

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สุกานดา ตปนียางกูร. (2535). **ความต้องการพัฒนาการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร**

โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เชียงใหม่

สุทนต์ ศรีไสย์. (2547). **หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.**

สมศักดิ์ จันธิมา. (2541). **การนิเทศและวิธีการนิเทศการสอนตามความต้องการของครู**

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,

มหาวิทยาลัยสุรินทร์. มหาสารคาม

อัญชลี โพธิ์ทอง. (2544). **การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

อัมพร วัฒนนิรันดร์. (2546). **การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะเกษตรศาสตร์**

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเอง

1. ดร.รมย์ พะโยม
ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. นางนพพรพรรณ ญาณโกมุท
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
3. นายสุนทร นุชทรวง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2
4. ดร.สามารถ กมขุนทด
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษ์ อุดมรัตน์
อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน คุณธรรม พะโยม

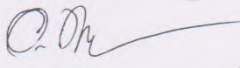
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตมา วรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙
โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์
โทร ๐๘-๒๘๘๒-๘๒๘๔

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน คุณนพพรพรรณ ญาณโกมุต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์

โทร ๐๘-๒๘๘๒-๘๒๘๔

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน คุณสุนทร นุชทรง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ๋อมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์

โทร ๐๘-๒๘๘๒-๘๒๘๔

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน คุณสามารถ กมขุนทด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์

โทร ๐๘-๒๘๘๒-๘๒๘๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๙

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๔

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทักษ์ อุดมรัตน์

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะจะได้รับ ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ที่ ศธ ๐๕๒๗.๐๒/ว ๐๕๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์ รหัสประจำตัว ๕๖๐๗๓๔๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง
“การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวปัทมา เจริญลักษณ์

โทร ๐๘-๒๘๘๒-๘๐๘๔

ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2

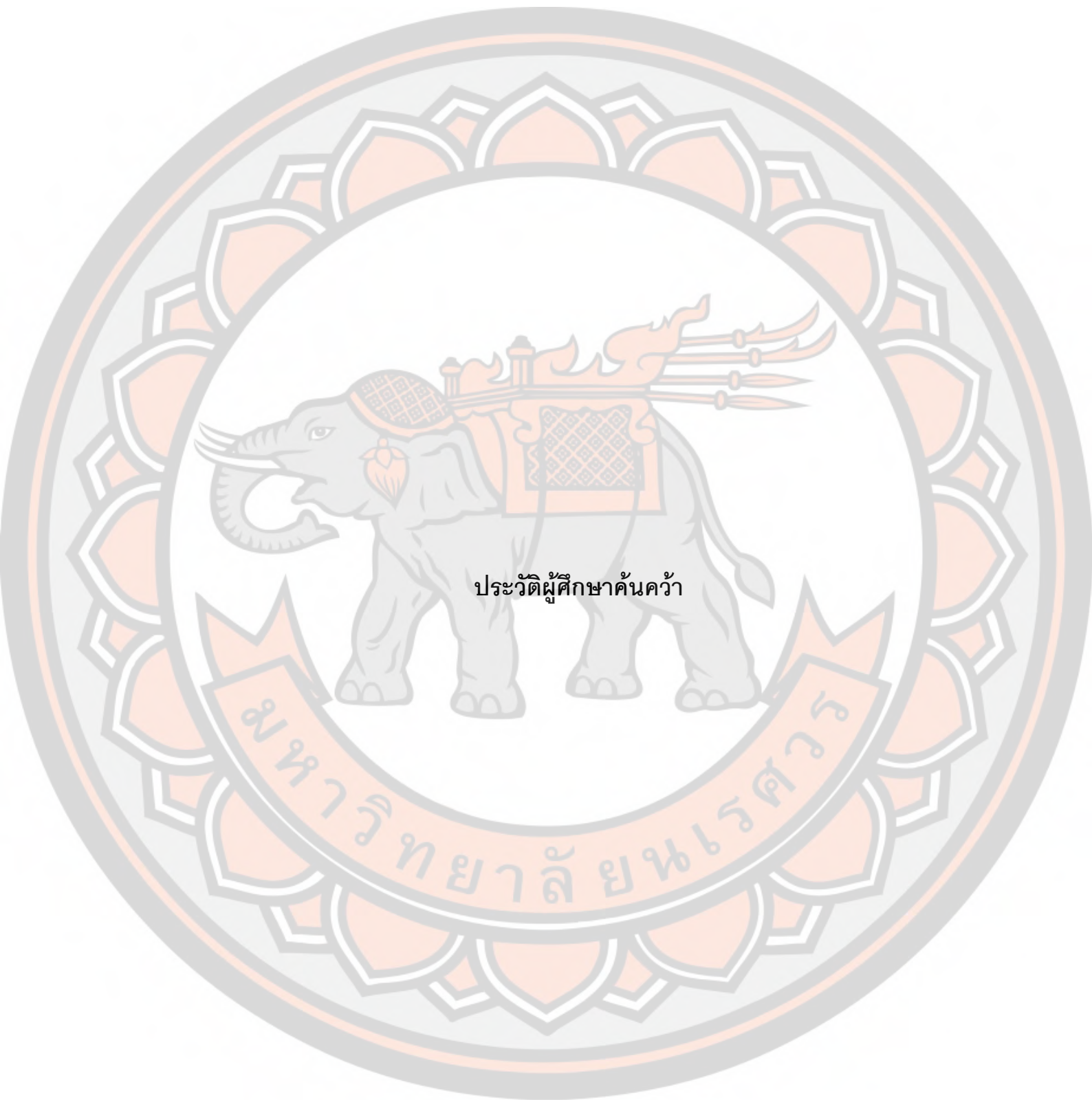
รายการ	ระดับความคิดเห็น					IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
ขั้นการวางแผนการนิเทศ							
1. ศึกษาสภาพในปัจจุบันและผลการปฏิบัติงานจากผลการประเมินภายนอกของโรงเรียนเพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อกำหนดขอบเขตของความจำเป็นในการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. สัมภาษณ์ข้อมูลการปฏิบัติงานของฝ่ายและกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. วิเคราะห์นโยบายของ สพฐ. เพื่อกำหนดความจำเป็นในการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
6. ประมวลผลทางเล็งเห็นในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อกำหนดทิศทางการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ศึกษาความต้องการในการนิเทศจากผลการประเมินที่ผ่านมา	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้

รายการ	ระดับความคิดเห็น					IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
9. มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. วิเคราะห์นโยบายของโรงเรียนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. วิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. จัดทำแผนการนิเทศโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดของกิจกรรมในการนิเทศภายในที่ชัดเจน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
13. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
14. กำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. มีการวางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในโรงเรียน	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
16. แต่งตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. กำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ชั้นการปฏิบัติการนิเทศ							
18. ใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายใน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
19. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลภายในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความคิดเห็น					IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
20. ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทของผู้ นิเทศและผู้รับการนิเทศ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
21. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน แผนการนิเทศภายใน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
22. มีการนำกลยุทธ์และเทคนิคต่างๆมาใช้ ตามแผนที่ได้วางไว้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24. กำกับ ติดตาม ให้การปฏิบัติงานเป็นไป ตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. ผู้นิเทศมีเครื่องมือ วิธีการ กิจกรรม และ เทคนิคต่างๆที่สอดคล้องกับอุปสรรค ปัญหา และความต้องการของครู	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
26. ดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะใน การปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27. สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
28. จัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่ เป็นประชาธิปไตย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นการประเมินผลการนิเทศ							
29. ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดการ นิเทศภายใน เพื่อแก้ปัญหาการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30. ตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31. ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการ นิเทศในแต่ละแผนงานหรือโครงการ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การนิเทศภายในโรงเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

รายการ	ระดับความคิดเห็น					IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
33. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศในทุกกลุ่มสาระ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34. ประเมินภาพรวมของการปฏิบัติงานตามโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36. ให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37. ประเมินผลการนิเทศตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
38. รายงานผลการประเมินการนิเทศภายในและแจ้งให้ครูในโรงเรียนทราบโดยทั่วกัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39. ตรวจสอบการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นการแก้ไขและปรับปรุงการนิเทศ							
40. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41. นำผลการประเมินมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42. ประชุมและสรุปข้อบกพร่องที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศและร่วมกันหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43. นำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูไปเผยแพร่	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44. มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อทำการกำหนดจุดพัฒนา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45. มีการกำหนดจุดที่ต้องการทำการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

รายการ	ระดับความคิดเห็น					IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
46. มีการหาวิธีการที่ดีขึ้นเพื่อ ประสิทธิภาพที่สูงกว่าเดิม เมื่อพบว่า การดำเนินการตามแผนบรรลุผล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47. มีการสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้ นิเทศกับผู้ปฏิบัติการสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยพระนคร

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ - ชื่อสกุล	ปัทมา เจริญลักษณ์
วัน เดือน ปีเกิด	25 ธันวาคม 2530
ที่อยู่ปัจจุบัน	84 หมู่ 4 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 4 (บ้านใหม่ศรีอุบล) อำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร 62000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2558 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 4 (บ้านใหม่ศรีอุบล) อำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร
	พ.ศ. 2555 โรงเรียนเทพดุงศิษย์ศึกษา อำเภอคลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพอครุ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
	พ.ศ. 2552 บธ.บ. (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยนเรศวร